

Juni 2026

BNDR

Jouw agrarische jongerenblad

NIEUW:

NAJK-podcast

13

Boer zoekt Boer:
succesvolle
overname

16

Niels Vermue:

**“Als je echt invloed wil
hebben, moet je in Brussel zijn” 22**

Toekomstbestendig

Thema

Toekomstbestendig is sturen op wat je wél kunt beïnvloeden

Er verandert veel in de agrarische sector. Regels, beleid en marktontwikkelingen volgen elkaar snel op. Dat heeft impact op je bedrijf. Toekomstbestendig ondernemen begint met scherp hebben waar jij zelf invloed op hebt.

Denk aan je kosten, je verdien capaciteit en hoe je bedrijf is ingericht. Door inzicht te krijgen in je cijfers zie je waar ruimte zit en waar grenzen liggen. Dat helpt om keuzes te maken die passen bij jou, nu en later.

Je hebt ook invloed op de keuzes die je maakt binnen regelingen. Welke opties houd je open voor de toekomst? Sommige deuren sluit je, andere laat je bewust op een kier.

Als je focust op wat je wél kunt beïnvloeden, neem je beslissingen met onderbouwing. Realistisch, praktisch en afgestemd op jouw bedrijf. Zo geef je richting, ook als de omgeving blijft veranderen.

In gesprek over jouw koers? flynth.nl/contact

Scan de
QR-code

Flynth. Het beste advies dat we je kunnen geven.

Flynth

Samen bouwen aan morgen

VOOR JE LIGT DE NIEUWSTE editie van de BNDR, met als thema 'Toekomstbestendig'. Een thema dat behoorlijk breed is, maar tegelijkertijd de kern vormt van waar wij als NAJK voor staan. Als jonge boeren en tuinders kijken we vooruit. Niet omdat het moet, maar omdat we gedreven zijn om ook over 10 en 20 jaar een sterke, duurzame en toekomstbestendige land- en tuinbouw in Nederland te hebben.

DE AFGELOPEN TWEE MAANDEN MOCHT ik me op veel plekken in het land voorstellen als jullie nieuwe voorzitter. Wat een mooie, leuke maar vooral ook intensieve start is dat geweest. In korte tijd heb ik ervaren wat voor diverse, creatieve en enthousiaste club wij zijn. Overal waar ik kom, ontmoet ik jonge mensen met ideeën, lef en energie. Mensen die vooruit willen en samen het verschil willen maken. Dat geeft vertrouwen in alles wat nog voor ons ligt.

TOEKOMSTBESTENDIG ZIJN VRAAGT OM KEUZES maken en vooruitdenken. In deze BNDR lees je daar mooie voorbeelden van: van een partnerdiscussie over de toekomst van het Gemeenschappelijk landbouwbeleid tot een succesverhaal van 'Boer zoekt Boer' en de mogelijkheden binnen het programma 'Bedrijfsovername'.

ZELF MERK IK STEEDS WEER hoe belangrijk het is om je toekomst concreet te maken. Niet alleen dromen over waar je over tien jaar wilt staan, maar jezelf vooral de vraag stellen: welke stap kan ik vandaag zetten? Dat hoeft geen grote sprong te zijn. Juist een kleine stap in de goede richting kan al het begin zijn van iets groters. En misschien nog wel belangrijker: kijk daarbij vooral naar jezelf. Niet naar anderen om je heen. Iedereen heeft zijn eigen pad, omstandigheden en toekomstbeeld.

IK WENS JULLIE EEN MOOI, gezond en vooral vruchtbaar groeiseizoen toe. Veel leesplezier!

Gerben Boom, NAJK-voorzitter

In dit nummer

4 Themabijeenkomst met partners en leden **6** Up-to-date **10** NAJK voor jou **11** De week van.. Merel Straathof **13** NIEUW: NAJK-podcast 'Eerlijk over beleid' **16** Succesverhaal Boer zoekt Boer **19** Platform bedrijfsovername: waardevolle input vanuit enquête **20** CORE **22** Maak kennis met de nieuwe portefeuillehouder internationaal: Niels Vermue **25** Studiereis Robot & Weiden **27** BoerVeilig: luisteren leren en doorpraten over veiligheid **28** Terugblik Grasweidedagen **29** Test: hoe toekomstbestendig boer jij? **31** Terugblik (Bio)boer zoekt (Bio)boer **32** MaisChallenge 2026 in volle gang! **33** BoerNatuurlijk: 'Wij voeden de bodem, niet alleen de plant' **37** Column door Colin Dekker **38** Lobby **40** Uit alle hoeken **42** AJK gespot **43** BINT & Winnaar NAJK-trui

Colofon BNDR wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt. **Abonnementen:** BNDR verschijnt 4 keer per jaar. BNDR is gratis voor NAJK-leden en Vrienden van NAJK. Artikelen, foto's of illustraties kunnen alleen na overleg met de redactie worden overgenomen. Vragen of opmerkingen over de adressering? Neem contact op met één van de onderstaande organisaties: **Provinciale AJK's:** Friesland 0512-305280, Groningen 0512-305283, Drenthe 0512-305281, Flevoland 030-2769869, Overijssel 0529-478180, Gelderland 085-7820380, Hollanden 030-2769832, Zeeland 0113-247729, Brabant 073-2173636, Limburg 0475-381777 **Hoofredactie:** Christel Klok, 06-44033995 communicatie@najak.nl **Advertenties:** AgriPers **Vormgeving:** AgriPers BV **Druk:** Damen Drukkers **Op de cover:** Niels Vermue

Hoe bouw je aan een toekomstbestendig bedrijf?

De discussie over toekomstbestendige landbouw gaat allang niet meer alleen over beleid. Het raakt vooral de vraag hoe ondernemers hun bedrijf kunnen blijven ontwikkelen in een praktijk die steeds complexer wordt. Tijdens de themabijeenkomst gingen NAJK-leden en partners, onder leiding van NAJK-voorzitter Gerben Boom, met elkaar in gesprek aan de hand van verschillende stellingen. Vanuit uiteenlopende achtergronden ontstond een open gesprek over bedrijfsovername, belonen van verduurzaming en de rol van beleid. Wat duidelijk werd: toekomstbestendigheid laat zich niet vangen in één oplossing, maar draait om balans, ruimte en uitvoerbaarheid.

Tekst: Lieve Hogeboom, Beeld: ChatGPT

Bedrijfsovername vraagt meer dan alleen rendement

Bij een bedrijfsovername draait het in de praktijk zelden om alleen cijfers. Volgens Cor de Fijter (Flynth) gaat het juist om het verbinden van de verschillende belangen binnen een familie. "Een toekomstbestendige overname organiseer je niet tussen geluk of rendement, maar door beide bewust te verbinden", stelt hij. "Zonder draagvlak binnen de familie ontbreekt uiteindelijk ook de basis voor een gezond bedrijf." Ook Hendrik Arends (Agrifirm) benadrukt het belang van die minder tastbare kant. "Het gaat vaak over langjarig doorzetten van generatie op generatie. Ik denk dat die zachte kant heel belangrijk is." Volgens hem en Ellen Klein Koerkamp (FrieslandCampina) groeit de aandacht hiervoor, onder meer binnen jongerenraden. Toch komt het gesprek over de toekomst vaak laat op gang. Klein Koerkamp ziet dat in de praktijk regelmatig gebeuren.

"Een toekomstbestendige overname organiseer je niet tussen geluk of rendement, maar door beide bewust te verbinden."

- COR DE FIJTER (FLYNTH) -

"We moeten veel eerder met elkaar bespreken waar we naartoe willen." Eise Tonnis de Vries (NAJK) vult aan: "Als je de zachte kant vroeg bespreekt en daar samen uitkomt, ontstaat er ruimte voor ondernemerschap." Volgens Arends hoeven ondernemers dit proces niet alleen te doorlopen. Er is veel kennis beschikbaar, maar die moet wel worden benut. De Fijter benadrukt tot slot het belang van timing en begeleiding: begin op tijd, neem de familie mee en leg afspraken goed vast.

Ecoregelingen of hectarepremie: wat werkt in de praktijk?

Volgens Leon Vonck (GrAJK) wringt het in de praktijk vooral bij de onvoorspelbaarheid van ecoregelingen. "Je kan er niet op bouwen, dat wanneer jij een bepaalde inspanning gaat leveren, jij ook beloond wordt zoals jij dat verwacht." De Vries kijkt daar anders naar en benadrukt dat een generieke hectarepremie weinig prikkelt tot verandering. André

"Als je de zachte kant vroeg bespreekt en daar samen uitkomt, ontstaat er ruimte voor ondernemerschap."

- EISE TONNIS DE VRIES (NAJK) -

Hoogendijk (BO Akkerbouw) voegt daaraan toe dat zo'n premie de grondprijs verhoogt en daarmee vooral terechtkomt bij gestopte boeren, in plaats van bij ondernemers die investeren in de toekomst. Ook Colin Dekker (FAJK) en Léon Enting (DAJK) plaatsen kanttekeningen bij de ecoregelingen. Dekker vreest dat het succes van de regeling het systeem onder druk zet doordat het budget niet toereikend is. Enting ziet de basis als positief, maar benadrukt dat beloften ook waargemaakt moeten worden. Vanuit de tuinbouwsector wijst De Fijter op het belang van investeringszekerheid op de lange termijn. Klein Koerkamp benadrukt dat verduurzaming niet alleen uit regelingen hoeft te komen. "Innovatiekracht en ondernemerschap vanuit de markt zijn minstens zo belangrijk als Europese steun." Volgens haar draait het uiteindelijk om keuzevrijheid: onderne-

mers moeten kunnen bepalen wat bij hun bedrijf past. Tegelijkertijd merkt Vonck op dat die keuzevrijheid in de praktijk onder druk kan staan wanneer regelingen invloed hebben op bijvoorbeeld financiering.

Investeren in de toekomst: subsidie of fiscale ruimte?

De vraag of fiscale regelingen belangrijker zijn dan subsidies leverde een genuanceerd beeld op. Vonck ziet fiscale regelingen als essentieel, vooral bij bedrijfsovernames, omdat subsidies vaak een tijdelijk karakter hebben. Erik van Ophoven (Interpolis) kijkt kritisch naar subsidies en noemt ze door hun afhankelijkheid van timing en beschikbaarheid soms een gok. Fiscale regelingen zijn volgens hem breder toegankelijk en daarmee eerlijker voor ondernemers. Toch benadrukt De Fijter dat subsidies een belangrijke rol blijven spelen, juist bij nieuwe technieken waarvan vooraf niet zeker is of ze werken. Ze helpen om risico's gedeeltelijk op te vangen en innovatie op gang te brengen. Volgens Enting zit de kracht vooral in de combinatie van beide instrumenten. Subsidies kunnen investeringen stimuleren, terwijl fiscale regelingen op andere momenten beter passen. Tegelijkertijd wijst hij op de complexiteit in de praktijk: het kost veel tijd om alles uit te zoeken

Deze themabijeenkomst met het thema 'Toekomstbestendig' is tot stand gekomen met medewerking van: André Hoogendijk (BO Akkerbouw), Christel Bruin (De Groot en Slot), Jeroen Kuin (De Groot en Slot), Erik van Ophoven (Interpolis), Hendrik Arends (Agrifirm), Ellen Klein Koerkamp (FrieslandCampina), Cor de Fijter (Flynth), Colin Dekker (FAJK), Leon Vonck (GrAJK), Léon Enting (DAJK), Eise Tonnis de Vries (portefuillehouder toekomstbestendig ondernemerschap) en Gerben Boom (NAJK-voorzitter).

en het is niet vanzelfsprekend dat je wordt geselecteerd. Ook De Vries pleit voor een mix. Fiscale regelingen zijn volgens hem vaak effectiever bij grotere investeringen, maar tegelijkertijd wil je ondernemers die vooroplopen ook kunnen belonen. Christel Bruin (De Groot en Slot) plaatst daarbij de nuance dat de impact van deze instrumenten per sector kan verschillen. Gerben Boom concludeert dat de balans tussen subsidies en fiscale regelingen cruciaal is. Niet één instrument is leidend, maar juist de combinatie maakt het verschil.

Toekomstbestendig boeren: ligt de sleutel bij beleid of bij de ondernemer?

De afsluitende discussie draaide om de vraag waar de verantwoordelijkheid ligt: bij de ondernemer of bij het beleid. Klein Koerkamp legt de nadruk op de ondernemer zelf. Beleid mag consistentere, maar

uiteindelijk moet je als ondernemer zelf keuzes maken. De Fijter ziet vooral de wisselwerking. Ondernemerschap en voorspelbare kaders bepalen samen of er ruimte is om te investeren en te innoveren. Hoogendijk vult aan dat beleid vrijwel altijd achter de praktijk aanloopt en zich dus moet blijven aanpassen. Volgens De Vries kan onzekerheid ook innovatie aanjagen: ondernemers zoeken in moeilijke tijden naar nieuwe oplossingen. Tegelijkertijd wijst Enting op de grenzen van dat aanpassingsvermogen. Ondernemers passen zich aan, maar dat kan ook betekenen dat zij stoppen of hun toekomst elders zoeken.

De discussie laat zien dat toekomstbestendig boeren geen kwestie is van kiezen tussen beleid of ondernemerschap. Het gaat om de balans tussen beide: ruimte voor de ondernemer, binnen kaders die voldoende duidelijk en stabiel zijn. ■

"Innovatiekracht en ondernemerschap vanuit de markt zijn minstens zo belangrijk als Europese steun."

- ELLEN KLEIN KOERKAMP (FRIESLANDCAMPINA) -

Terugblik op de voorzittersperiode van Roy

Vijf jaar lang stond Roy Meijer aan het roer als voorzitter van NAKJ, midden in het speelveld van de landbouwpolitiek. Tussen het boeren erf en de Haagse en provinciale bestuursstafels. Op 1 april droeg hij het stokje over aan onze huidige voorzitter Gerben Boom. Dick Veerman van Foodlog keek eind vorig jaar met Roy terug op zijn bestuursperiode. Ze wierpen een blik op het stikstof- en protesttijdperk, maar vooral op het verhaal van een jonge bestuurder die leerde hoe je koers bepaalt en houdt als de grond onder je sector vandaan wordt getrokken.

Benieuwd naar de highlights van de bestuursperiode van Roy? Scan de QR-code en luister het gesprek tussen hem en Dick Veerman nu terug.

Volg NAKJ nu ook op TikTok!

Naast Facebook, LinkedIn en Instagram is NAKJ nu ook actief op TikTok (@najak_jongeboeren)! Volg jij ons al?

NAKJ zoekt een nieuwe portefeuillehouder Akkerbouw

Wil jij jouw stem laten horen voor jonge akkerbouwers in Nederland? Kom het dagelijks bestuur van NAKJ versterken! We zijn op zoek naar een enthousiaste portefeuillehouder Akkerbouw. In deze functie vertegenwoordig je de belangen van jonge boeren, denk je mee over actuele thema's en zit je aan tafel met politiek en sectorpartijen. Heb jij passie voor de akkerbouw, gevoel voor ontwikkelingen in de sector en zin om impact te maken? Dan zoeken wij jou!

Scan de QR-code voor de hele vacature, solliciteren kan nog t/m zondag 28 juni.

NAKJ en ForFarmers zetten samenwerking voort

"Met NAKJ delen we de ambitie om jonge boeren verder te helpen", aldus de Managing Director herkauwers NL bij ForFarmers, Wilfred Jonkman. "Door onze samenwerking te verlengen en elkaars kennis, waaronder de expertise van FarmConsult, actief te benutten, kunnen we samen inspelen op actuele vraagstukken in de sector. Zo bouwen we aan een sterke toekomst voor jonge boeren, helemaal in lijn met onze missie: For the future of Farming." Daarom hebben NAKJ en ForFarmers hun handtekening gezet onder een nieuwe partnerovereenkomst. Op naar weer een mooie samenwerking!

Pilot BoerenBoom gestart in Twente

NAKJ en Aeres Hogeschool Dronten organiseerden een bijeenkomst voor jonge agrariërs in Zuidwest-Twente. In deze regio, waar een dichtbevolkt buitengebied en verschillende belangen samenkomen, werd het gesprek gevoerd over de positie van het agrarisch bedrijf en de relatie met de omgeving. De BoerenBoom-methode helpt om het bedrijfsverhaal helder te krijgen en dit beter te delen met de omgeving, stakeholders én binnen het eigen bedrijf. De komende periode wordt dit verder uitgewerkt via bedrijfsbezoeken, waarbij deelnemers aangeven dat de aanpak zorgt voor nieuwe inzichten en waardevolle gesprekken.

Kom stage lopen bij NAKJ!

NAKJ is altijd op zoek naar stagiaires met affiniteit voor de agrarische sector. Wil jij je graag inzetten voor de jonge boeren en tuinders? Help binnen de verschillende projecten, denk mee met de communicatie en content-planning of sluit aan bij een lobby-overleg! Verbreed je horizon binnen een jong en gezellig team!

Stuur een open sollicitatie inclusief CV naar info@najak.nl of bel 030-2769869 bij aanvullende vragen.

STAGE

"Het is een heel erg leuk team om in te werken en je kan veel afwisselend werk doen!"

info@najak.nl

Advertentie

Iets organiseren met je AJK?

Farmel schuift graag aan!

Van marktupdates tot praktische inzichten in melkstromen, wij nemen je graag mee in de wereld van zuivel en delen onze kijk op de markt.

Een inhoudelijke avond, met een thema dat bij jullie past.

Meer weten of Farmel uitnodigen?

Jouw erf, Jouw toekomst

Samen groeien we verder.

Onze melkrobot met Flow-Responsive Milking™ en AI-gestuurde inzichten past zich continu aan aan de behoefte van elke koe. Elke melkbeurt past de VMS™ zich automatisch aan aan de melkstroom, per kwartier, van de individuele koe. Dat zorgt voor maximale rust, een natuurlijke melkroutine en optimale benutting van de robotcapaciteit. Zo werk je efficiënter én koe-gerichter—elke dag opnieuw.

**Benieuwd naar
Flow-Responsive Milking?**
Scan de QR-code
en bekijk de video

DeLaval

de coöperatieve
Rabobank

‘Je bepaalt je koers pas echt als je ‘m opschrijft’

De bedrijfsovername komt steeds dichterbij. Maar hoe bereid je je goed voor in een sector vol onzekerheid? Varkenshouder Rik van den Brand volgde het Rabo Opvolgers Perspectief (ROP) en merkt dat het hem scherpte, rust en richting oplevert.

Rik van den Brand staat vandaag vol overtuiging in het varkensbedrijf dat hij samen met zijn vader runt in West-Brabant. Dat was niet altijd een vanzelfsprekend pad. “Ik wist vroeger niet zeker of ik varkensboer wilde worden”, vertelt Rik. “Maar het boerenleven, trekkers en het buiten zijn trokken me wel altijd.” Van jongs af aan was Rik veel op het erf te vinden, maar hij keek ook bewust verder. Tussen zijn twaalfde en zeventiende werkte hij bij een tuinbouwbedrijf, daarna bij een akkerbouwer met vleeskuikens. Ook liep hij stages op verschillende bedrijven. “Op de HAS heb ik bijvoorbeeld stage gelopen op een melkveebedrijf, maar dat was niet mijn ding. Twee keer per dag melken, je bent heel gebonden. Bij varkens heb je meer vrijheid.”

De keuze voor varkens

Rond zijn zestiende groeide de interesse voor varkenshouderij echt. “Als je naar de HAS in Den Bosch gaat en de theorie erbij krijgt, ga je je verdiepen. Dan groeit die liefde.” In 2019 trad Rik toe tot de maatschap en in 2020 studeerde hij af aan de opleiding Dier- en Veehouderij. Samen met zijn vader runt hij nu een bedrijf met 520 zeugen, 3.500 vleesvarkens en nog eens 1.260 op een huurlocatie. Het bedrijf is zo goed als gesloten en investeerde de afgelopen jaren fors in modernisering en verduurzaming. Een belangrijk onderdeel is het TCF-mestverwerkingssysteem, waarmee dagelijks mest wordt verwerkt om ammoniakuitstoot te verminderen. “We zijn een proefstal. Dat betekent dat we vijftien jaar gevrijwaard zijn van nieuwe maatregelen. Er wordt nu gemeten vanuit Wageningen. Die ruimte geeft rust om vooruit te kijken.”

Richting bepalen met ROP

Toch bleef de vraag: waar wil ik naartoe als ondernemer? Op advies van Rabobank-accountmanager Dennis Jansen volgde Rik het Rabo Opvolgers Perspectief (ROP). “Iedereen heeft plannen in zijn hoofd, maar bij ROP moest ik ze echt opschrijven en delen met anderen. Dat is niet goed of fout, maar je bepaalt een richting. Daardoor ga je er ook concreet mee aan de slag.” Tijdens de training kreeg Rik meer grip op zijn toekomstvisie en de bedrijfsovername. De training hielp Rik om zijn toekomst en de

Rik van den Brand op zijn varkensbedrijf, waar hij samen met zijn vader werkt aan een toekomstbestendige overname.

bedrijfsovername scherp te krijgen. Inmiddels verbouwt hij samen met zijn vriendin het woonhuis op het bedrijf, waar zij deze zomer in willen trekken. Zijn vader verhuist naar een andere woning. “Dat is een belangrijke stap richting volledige overname.”

Voorbereid op schommelingen

Rik gelooft sterk in investeren in goede tijden. “We hebben de afgelopen jaren bewust gezorgd dat alles up to date is.” De zeugenstal kreeg nieuwe luchtkanalen en ventilatie, voorbereid op een luchtwasser. Ook kwamen er nieuwe boxen, vloeren en roosters, accu's en volledige ledverlichting. “Als het economisch tegenzit, hoef je niet direct grote investeringen te doen. Dat geeft rust.” Vooruitkijkend blijft Rik realistisch. Er zijn uitbreidingsplannen, mogelijk op een andere locatie, en het bedrijf bereidt zich voor op toekomstige eisen zoals het stoppen met staartcouperen richting 2030. “We zijn nu ook bezig met nieuwe regels voor hokverrijking voor alle diergroepen en houden rekening met het verdwijnen van (kraam)boxen binnen tien tot vijftien jaar, richting vrijloopkraamhokken en groepshuisvesting.” Naast de inhoud waardeert Rik vooral het netwerk van ROP. “Je bent even van het erf af en leert hoe anderen erin staan. We plannen komende zomer bedrijfsbezoeken, gaan samen op pad, zelfs privé ontstaan er contacten. Dat maakt het waardevol.” Zijn advies is duidelijk: “Overweeg je een bedrijfsovername, dan is ROP een waardevolle stap. Het geeft inzicht en helpt je plannen scherper te maken.”

Dennis Jansen, accountmanager Rabobank

“Rik zag ik de afgelopen jaren sterk groeien in ondernemerschap. Hij neemt verantwoordelijkheid, durft te investeren en maakt doordachte keuzes. Nu hij klaar is voor de volgende stap richting volledige overname, is ROP een logische voorbereiding. Tijdens de training heeft hij zijn wensen en toekomstvisie helder gekregen en vertaalt hij die naar een concreet bedrijfsplan. ROP adviseer ik alle opvolgers die van oriëntatie naar uitvoering gaan.” Meer informatie: rabo.nl/opvolgersperspectief.

Wat deed NAJK voor jou de afgelopen periode?

Iedereen bij NAJK zet zich dag in dag uit voor 100% in voor jou als lid. We zorgen bijvoorbeeld voor het materiaal, achtergrondinformatie en gespreksleiders voor interessante bijeenkomsten of discussieavonden, ontwikkelen trainingen en cursussen en behartigen jouw belangen in Den Haag of Brussel. Wat deed NAJK voor jou in de afgelopen periode?

NAJK-bestuurder Merel Straathof was aanwezig bij het symposium 'De nieuwe landinrichting'. Met gemeenten, wetenschappers, provincies, belangenbehartigers en waterschappen werd gesproken over zonering en de toekomst van het landelijk gebied.

Onze portefeuillehouder Toekomstbestendig Ondernemerschap, Else Tonnis de Vries, gaf samen met Marlies Bosker een masterclass over bedrijfsovernames op Aeres Hogeschool Dronten.

NAJK verwelkomde Niels Vermue als nieuwe portefeuillehouder Internationaal bij NAJK. Benieuwd naar zijn achtergrond en drijfveer om zich juist voor deze portefeuille in te zetten? *Blader snel door naar pagina 22.*

Maar liefst 150 vrouwen uit de food- en agrisector kwamen samen op het jaarlijkse Vrouwen en Voedel-event in Zuid-Holland. Onze NAJK-bestuurder Amber Laan was dagvoorzitter op dit event, dat plaatsvond in het provinciehuis. Met het thema 'De kracht van waarde van voedsel' stond de dag in het teken van inspiratie, kennisdeling en verbinding.

De jaarlijkse Grasweidedagen, georganiseerd door NAJK en Aeres Hogeschool Dronten, vonden weer plaats! Ruim 200 studenten en jonge melkveehouders gingen aan de slag met het thema 'Smart grazing, smart milking'.

Onze portefeuillehouder leefomgeving, Merel Straathof, nam deel aan het rondetafelgesprek over doelsturing. Merel bracht het perspectief van jonge boeren en tuinders in en vertelde meer over de praktische uitvoerbaarheid van doelsturing.

NAJK stond met (Bio)boer zoekt (Bio)boer op de Biobeurs in Apeldoorn. Dagelijks bestuurder Eise Tonnis de Vries gaf hier een introductie over het programma bedrijfs-overname en er werden ervaringen, praktische tips en inspirerende verhalen gedeeld. *Lees meer op pagina 31.*

NAJK ging in gesprek met verschillende kamerleden en politieke vertegenwoordigers in Den Haag. Actuele thema's zoals stikstof, doelsturing, waterkwaliteit en gewasbescherming stonden bij deze gesprekken centraal.

NAJK-bestuurder Amber Laan schoof aan bij een ontbijtsessie met Tweede Kamerleden over de dierwaardige veehouderij.

De minister van LNV bracht een bezoek aan het akkerbouwbedrijf van Ger Evenhuis. NAJK-bestuurder Hilde Coolman met de portefeuille akkerbouw was hierbij aanwezig.

NAJK-voorzitter Gerben Boom en portefeuillehouder pluimvee-, varkens- en kalverhouderij Wendy Kicken, hebben een kennismakingsgesprek gehad met Avined: de brancheorganisatie van de pluimveehouderij.

Ruim vierhonderd jongeren uit de melkvee- en kalverhouderij kwamen samen tijdens de jongerendag 'Het Kalf Centraal'. NAJK-bestuurder Amber Laan schoof aan als panellid.

Iedere maand praat NAJK je bij over een actueel onderwerp rondom de politiek en lobby in Den Haag in de NAJK-podcast: Eerlijk over beleid. Er staan al meerdere afleveringen online. Benieuwd? *Lees meer op pagina 13.*

Bovenstaande is een kleine greep uit alle activiteiten die NAJK gedaan heeft in de afgelopen periode. Kijk voor meer activiteiten op www.najk.nl/nieuws.

De week van... Merel Straathof

Binnen het dagelijks bestuur van NAJK is Merel Straathof de rol van vicevoorzitter en portefeuillehouder leefomgeving. Daarnaast werkt ze als adviseur in het landelijk gebied. Haar portefeuille staat in het teken van verduurzaming, maar altijd met oog voor wat praktisch haalbaar is voor jonge boeren en tuinders. Ze zet zich in voor oplossingen die zowel toekomstbestendig als uitvoerbaar zijn. Met een dynamische agenda, waarin beide rollen samenkomen, is geen week hetzelfde. Merel neemt je graag mee!

Maandag

De maandag start ik altijd op kantoor. Na een dag vol vergaderen kan de dag niet beter afgesloten worden dan het halen van de koeien met versterking van mijn nichtjes.

Dinsdag

Ik begin de dag met een interview met Nieuwe Oogst over de visie van NAJK op doelsturing. 's Middags ga ik op bezoek bij onze partner Rabobank in Utrecht. Hier spreken we over de gevolgen van het stikstofbeleid op de landbouw.

Woensdag

Een bijzondere dag vandaag. 's Avonds zit ik in hartje Amsterdam op het podium met de voorman van de milieuorganisatie MOB om te spreken over de stikstofproblematiek. Daarbij heb ik het belang van legalisatie als basis voor verdere verduurzaming onderstreept.

Donderdag

Vandaag staat de maandelijkse vergadering met het groenpact jongerenplatform (GPJP) op de agenda. Hier discussiëren we met diverse jongerenorganisaties over polarisatie en de functie van natuur in Nederland. De pizza mag hierbij natuurlijk niet ontbreken!

Vrijdag

Samen met onze voorzitter Gerben in overleg op het ministerie. We spreken over het legalisatieproces rondom PAS-melders en interimers. Een pittig overleg waarin we onze oplossingsrichtingen hebben besproken.

DOORPAKKEN RICHTING MORGEN.

Jij bouwt aan je bedrijf en aan rendement, met vakmanschap als basis.
Wij ondersteunen dit met voer, kennis en advies dat werkt in de praktijk.
Samen vooruit richting morgen.

Zo doen we dat.

forfarmers.nl

FOR THE FUTURE
OF FARMING

NAJK Podcast

PODCAST

Eerlijk over beleid

Wat betekenen politieke keuzes in Den Haag eigenlijk voor de dagelijkse praktijk op het erf? Met de NAJK-podcast 'Eerlijk over beleid' wordt elke maand ingezoomd op een actueel onderwerp dat jonge boeren en tuinders raakt. Geen ingewikkelde beleidsstukken, maar een eerlijk gesprek waarin duidelijk wordt wat er speelt – en wat dat in de praktijk betekent.

Tekst: Lievijn Hogeboom Beeld: Noa Wegerif

In elke aflevering gaat een NAJK-bestuurder in gesprek over een thema dat op dat moment speelt binnen de sector. Van kabinetsplannen tot nieuwe beleidsrichtingen: de podcast geeft inzicht en duiding, op een manier die te volgen is.

Van regeerakkoord tot praktijk

In de eerste aflevering gingen we in gesprek met oud NAJK-voorzitter Roy Meijer. Hij nam ons mee in het nieuwe kabinet, de rol van de minister van Landbouw en wat het regeerakkoord bete-

Benieuwd naar Eerlijk over beleid?

Bekijk de afleveringen via YouTube (scan de QR-code) of luister ze via Spotify door te zoeken op NAJK-podcast: Eerlijk over beleid.

Of bekijk de afleveringen
via YouTube

kent voor jonge boeren en tuinders. Wat verandert er? En waar moet rekening mee worden gehouden? De tweede aflevering stond in het teken van doelsturing, met onze portefeuillehouder leefomgeving, Merel Straathof. Een onderwerp dat steeds vaker terugkomt, maar wat betekent het nu echt? We gingen in op wat doelsturing inhoudt én wat het kan betekenen in de praktijk. Geen droge theorie, maar een helder gesprek dat helpt om het concreet te maken.

Luisteren wanneer het uitkomt

De afleveringen zijn te luisteren via Spotify en te bekijken op YouTube. Of het nu op de trekker is, in de stal of onderweg: de podcast sluit aan bij het moment. En de serie loopt door. Elke maand verschijnt er een nieuwe aflevering, met weer een ander thema dat speelt in de sector. Tegen de tijd dat dit magazine verschijnt, staat er mogelijk al een volgende aflevering online.

Ideeën voor een onderwerp?

Die zijn welkom via communicatie@najak.nl. Eerlijk over beleid wordt gemaakt over thema's die spelen in de sector – en input vanuit jonge boeren en tuinders helpt om die gesprekken scherp en relevant te houden.

Bezoek het Outdoor Experience Center

Bescherm je gewas met de kracht van de natuur

Ontdek de mogelijkheden voor geïntegreerde gewasbescherming. Bezoek ons **Outdoor Experience Centre** in Dronten inclusief ons demoveld met o.a. uien, bonen, aardappelen, tarwe en pastinaken.

Hier kun je ervaren hoe onze oplossingen je opbrengsten kunnen maximaliseren. Onze specialisten vertellen je graag meer over onze

effectieve en natuurlijke oplossingen tegen o.a. trips, *Fusarium*, uienvlieg en bonenvlieg.

Ons team kijkt ernaar uit je te ontmoeten.

Plan nu je afspraak!

koppert.nl

Foto: Marcus Pasveer

De spotsprayer kan middelen plaatsspecifiek toedienen en helpt telers om de milieubelasting te verlagen.

‘Concrete afspraken over gewasbescherming nodig’

Door de toenemende maatschappelijke druk om de milieubelasting te verlagen, wordt het voor akkerbouwers steeds lastiger om hun gewassen gezond te houden. Hoe doe je dat, wat en wie zijn er voor nodig? “Met convenanten gewasbescherming kunnen we daarover concrete afspraken maken met de overheid en andere (keten)partijen”, zegt Erna van der Wal van BO Akkerbouw.

Mogelijk heb je er al iets over vernomen: er wordt gewerkt aan convenanten gewasbescherming. Hilde Coolman (portefeuillehouder akkerbouw bij NAJK) en Erna van der Wal (Coördinator Beleid & Keten bij BO Akkerbouw) zijn daar nauw bij betrokken. Een complex traject, maar de urgentie is groot. “De maatschappij vereist dat we met minder milieubelasting telen”, vertelt Coolman. “Tegelijkertijd willen telers hun gewassen gezond houden en dat is de laatste jaren al heel ingewikkeld geworden. We zien daarnaast dat provincies en gemeenten allemaal hun eigen beleid maken met betrekking tot zonering, met grote onzekerheid voor telers tot gevolg. Er is behoefte aan landelijke kaders en rechtszekerheid.”

Omslag naar ICM

Alle reden voor de sector om proactief aan de slag te gaan met convenanten gewasbescherming, zoals beschreven in het coalitieakkoord. “Met zo’n convenant kun je concrete afspraken maken”, legt Van der Wal uit. “Je kunt als sector aangeven wat je gaat doen om de milieubelasting te verminderen. Denk aan het gebruik van groene middelen, waarschuwingssystemen en precisietechnieken. De overheid moet aangeven hoe zij dit gaat faciliteren. Bijvoorbeeld met het toelatingsbeleid, toezicht op de naleving van teeltvoorschriften en langjarig onderzoek. Dat zijn voorwaarden om de geïntegreerde teelt (Integrated Crop Management) verder te blijven ontwikkelen.”

Ambitueus en realistisch

Ook andere (keten)partijen zijn betrokken bij de totstandkoming van de convenanten. Coolman wil voorkomen dat de verantwoordelijkheid en het risico uitsluitend bij de telers wordt neergelegd. “De hele keten is nodig om de milieubelasting te verlagen. Denk aan het ontwikkelen en afnemen van andere, weerbare rassen.” Tot slot ziet Van der Wal een mogelijke aansluiting van maatschappelijke organisaties. “We willen samenwerken met partijen om tot ambitieuze, maar realistische doelen te komen.”

Voortvarend aan de slag

Bij de convenanten zijn alle plantaardige sectoren betrokken, bedekte en onbedekte teelten. Van der Wal: “BO Akkerbouw is voortvarend aan de slag gegaan met wat we als akkerbouwsector in ons convenant willen hebben. Er zijn zaken die we samen met andere sectoren willen uitwerken, zoals zonering, toelatingsbeleid, vaststelling milieubelasting en emissiebeperking, en zaken die we binnen gewasgroepen in ketenverband willen oppakken, zoals de uitwerking van de ICM-aanpak. Daarbij bouwen we voort op het lopende Actieplan Plantgezondheid waarmee we al werken aan zaken als emissiereductie en ICM.”

Veel grote belangen

Er zijn verschillende overlegstructuren voor de convenanten – binnen de akkerbouw, met andere sectoren en met de overheid. Dat maakt het traject complex. De staatssecretaris van LNV wil voor de zomer een akkoord op hoofdlijnen; na de zomer volgen sectorale uitwerkingen. Een uitdaging volgens Coolman. “Er zijn grote belangen vanuit verschillende hoeken – de overheid, de maatschappij, de sector en de natuur. Dat moet allemaal bij elkaar komen.” Tegelijkertijd is haast geboden. “De gereedschapskist van telers raakt zo leeg dat het nijpend wordt. Telers maken zich zorgen over de gewasgezondheid en hun bestaanszekerheid. Iedereen ziet de noodzaak van afspraken maken en het convenant is de plek waar dat moet gebeuren.”

Wil jij op de hoogte blijven van de ontwikkelingen rondom de convenanten gewasbescherming en andere activiteiten van BO Akkerbouw?

Scan dan de QR-code om je aan te melden voor de nieuwsbrief.

‘Je moet er voor de volle 200 procent voor gaan’

Een boerderij overnemen zonder familiebanden: voor veel jonge boeren klinkt het als een bijna onmogelijke opgave. Toch lukte het Wilco en Silvia. Via Boer zoekt Boer kwamen ze terecht op een biologisch melkveebedrijf in de Achterhoek, waar ze na een traject van bijna tien jaar uiteindelijk het stokje overnamen. Inmiddels runnen ze samen een biologisch melkveebedrijf met zo'n 70 Jerseykoeien en bijbehorend jongvee op 52 hectare grond.

mooi aan bij onze natuurinclusieve bedrijfsvoering." Via hun studie in Leeuwarden leerden Wilco en Silvia elkaar kennen. Toen het gesprek serieuzer werd over een toekomst samen, kwam ook de vraag naar voren hoe die toekomst eruit moest zien. "Ik had één duidelijke voorwaarde", vertelt Silvia. "Als we ooit een bedrijf zouden overnemen, dan moest het biologisch zijn."

Een toevallige tip via Boer zoekt Boer

De zoektocht naar een eigen bedrijf begon via een toevallige tip. "Een klant van mij wist dat we graag een boerderij over wilden nemen en wees ons op Boer zoekt Boer", vertelt Silvia. "Zij stuurde specifiek deze boerderij door." Het profiel stond al enkele maanden online. Wilco en Silvia stuurden direct een mail, maar kregen eerst te horen dat de eigenaren al met iemand anders in gesprek waren. Balen! "Wij hadden het eigenlijk alweer uit ons hoofd gezet, tot er enkele maanden later alsnog een bericht kwam", zegt Wilco enthousiast. "Ze schreven dat wij toch goed in het plaatje pasten dat ze zochten: een jong stel, biologisch ingesteld en nog flexibel genoeg om hier echt iets op te bouwen."

Een paar dagen later reden Wilco en Silvia, midden in de sneeuw, voor het eerst naar de Achterhoek voor een kennismaking. "We zijn toen drie à vier uur hier geweest", vertelt Wilco. "Daarna ga je naar huis en denk je: dit voelt eigenlijk wel goed."

Twee uur rijden voor een droom

Vanaf dat moment begon het traject. Wilco werkte eerst enkele dagen per week mee op het bedrijf, terwijl hij nog in Leeuwarden woonde. Dat betekende jarenlang extreem lange dagen. "Ik stond om half vijf op, reed eerst naar een boer in

“Een klant van mij wees ons op Boer zoekt Boer.”

- SILVIA -

Hoe Wilco Postmus (33) en Silvia van Straten (37) een biologisch melkveebedrijf van buiten de familie overnamen

“Spreek dingen uit en leg afspraken vast!”

- WILCO POSTMUS -

Overijssel om daar te melken, daarna reed ik door naar Winterswijk. Dan werkte ik hier de hele dag, sliep hier en reed de volgende avond weer terug." Dat ritme hield hij bijna twee jaar vol. "Achteraf denk ik ook wel eens: hoe deden we dat eigenlijk?" Volgens Wilco was die inzet belangrijk. "Als iemand bereid is om dat ervoor over te hebben, dan laat je wel zien dat je het écht wilt."

Van 45 naar 70 Jerseykoeien

Toen Wilco en Silvia op het bedrijf kwamen, werden er ongeveer 45 Jerseykoeien gemolken. Inmiddels zijn dat er 70. "Groeit was niet per se het doel", legt Wilco uit. "Maar we wilden wel een bedrijf dat toekomstbestendig was en waar we samen van konden leven." Het bedrijf was al sinds 1997 biologisch, maar veel gebouwen en systemen waren verouderd. Wilco en Silvia wilden investeren voor de lange termijn.

Jongvee als speerpunt

Waar op veel melkveebedrijven jongvee vooral 'meedraait', besloten Wilco en Silvia het anders aan te pakken. "Mijn achtergrond in diervoorzorg speelde daarin wel

een rol", zegt Silvia. "Ik kijk misschien anders naar dieren dan iemand die puur vanuit de melkveehouderij komt." Ze investeerden in nieuwe kalverhuisvesting, betere ventilatie, meer daglicht en een nieuw opfokstelsel. "Wij voeren kalveren drie keer per dag warme melk en ze mogen drinken wat ze willen", vertelt Silvia. "Veel mensen verklaren ons voor gek, maar je ziet gewoon het verschil."

Volgens Wilco zijn de resultaten inmiddels duidelijk zichtbaar. "De kalveren zijn rustiger, groeien beter en hebben minder gezondheidsproblemen. We hebben nauwelijks nog diarree of uitval."

Een traject van tien jaar

Hoewel het eindresultaat positief is, benadrukken Wilco en Silvia wel dat een buitenfamiliaire overname veel tijd en energie kost. "Bij ons heeft het hele traject ongeveer tien jaar geduurd", vertelt Silvia. Niet omdat er voortdurend problemen waren, maar vooral omdat verwachtingen niet altijd even duidelijk werden uitgesproken. "Dat was achteraf gezien misschien wel het grootste leerpunt", zegt Wilco. "Spreek dingen uit en leg afspraken vast!"

Tekst en beeld: Christel Klok

Voor Wilco begon de liefde voor het boerenleven al op jonge leeftijd. Hoewel zijn ouders zelf geen boerderij hadden, was de agrarische sector altijd dichtbij. "Mijn vader was boerenzoon", vertelt hij. "Mijn opa heeft de boerderij verkocht toen ik net geboren was. Mijn ouders zeiden eigenlijk altijd: dat boerenleven moet je niet willen. Het is hard werken voor weinig. Maar mijn vader bleef wel betrokken bij de sector en nam mij overal mee naartoe. Trekkerdemo's, ploegwedstrijden, boerderijdagen: ik vond het prachtig!"

Toen Wilco op het vmbo een opdracht moest maken over een bedrijf met dieren, kwam hij terecht bij een melkveehouder in de buurt. Dat bezoek veranderde alles. "Vanaf dat moment was ik er eigenlijk niet meer weg te slaan." Vanaf zijn twaalfde werkte hij vrijwel elk weekend op de boerderij. Eerst eenvoudige klusjes en

later steeds meer verantwoordelijkheden. "Ik was eigenlijk altijd aan het werk. Zondagen moest ik van mijn ouders thuisblijven, omdat ik de rest van de week al zoveel werkte", zegt Wilco lachend. Na het vmbo in Emmeloord volgde een mbo-opleiding richting de veehouderij, gevolgd door de studie in Leeuwarden. Niet omdat hij zo graag studeerde, maar omdat hij wist dat hij uiteindelijk een eigen bedrijf wilde. "Ik wilde niet mijn hele leven voor anderen werken. Ik wilde zelf iets opbouwen."

'Het moest wel biologisch zijn'

Ook Silvia had een groene achtergrond, al lag haar route iets anders. Ze volgde eerst een mbo-opleiding diervoorzorg en daarna hbo Wildlife Management in Leeuwarden. "Daar leer je veel over natuurbeheer, ecosystemen en biodiversiteit", vertelt ze. "Het sluit uiteindelijk heel

Ben jij op zoek naar een agrarisch bedrijf?

NAJK ziet regelmatig agrarische bedrijven stoppen omdat er geen opvolger is. Tegelijkertijd zijn er veel jongeren die graag boer willen worden, mee willen werken op een bedrijf of zelfs een bedrijf willen overnemen. Boer zoekt Boer is het platform waarop overdragers en potentiële opvolgers met elkaar in contact kunnen komen. Het biedt agrarische ondernemers en jonge boeren de kans om zichtbaar te worden, elkaar te vinden én de eerste stap te zetten richting een succesvolle bedrijfsovername!

Scan de QR-code voor meer informatie.

Bouwplan optimaliseren?

Denk eens aan winterkoolzaad!

- Sterk bodemverbeterend, hoge N-nalevering
- Effectieve ritnaaldbeheersing in aardappelrotaties
- Vroeg van het land, minder gevoelig voor droogte
- Spreiding in bouwplan, zowel qua arbeid als saldo
- Telt als rustgewas voor GLB ecopremie
- Positieve uitstraling voor bedrijf en omgeving

Je hebt keuze uit de toprassen
LG Ambassador en **LG Avenger**.

Scan de code of kijk op lgseeds.nl/koolzaad

06/2026

Enquête levert waardevolle input rondom bedrijfsovernames

PROJECT

NAJK en de verschillende LTO-organisaties zijn een vierjarig programma gestart dat zich richt op het verbeteren van bedrijfsovernames in de agrarische sector. Het doel: zorgen dat toekomstige overnames soepeler verlopen en dat betrokkenen beter worden ondersteund in dit proces. De enquête die in april onder de leden is verspreid, leverde waardevolle input op.

Tekst: Christel Klok Beeld: via LTO Noord

In totaal deelden 468 respondenten hun ervaringen en zorgen rondom bedrijfsovername. De resultaten laten zien dat de bereidheid om agrarische bedrijven voort te zetten groot is. Maar er is meer. We zullen alvast een tipje van de sluier lichten.

Begin op tijd

Een belangrijke conclusie uit het onderzoek is dat vroeg beginnen loont. Respondenten die minimaal tien jaar vóór de daadwerkelijke overdracht startten met nadenken en voorbereiden, ervaren minder problemen tijdens het overnameproces. Dit klinkt logisch, maar toch begint een aanzienlijke groep nog altijd relatief laat met het bespreken van opvolging. Daarmee gaan kansen verloren om stap voor stap en in alle rust toe te werken naar een toekomstbestendige overdracht. De enquête laat zien dat overnameprocessen vaak jarenlang lopen. Financiële afspraken, rolverdelingen en verwachtingen veranderen onderweg regelmatig. Juist daarom blijkt tijd nemen essentieel.

Moelijke gesprekken aan de keukentafel

Hoewel veel families goed met elkaar praten, blijven bepaalde onderwerpen gevoelig. Zowel opvolgers als overdragers noemen financiële gevolgen, onzekerheid over de toekomst en het behouden van goede relaties als lastige gesprekstema's bij een overname.

Voor partners van opvolgers ervaren spanning en emotionele druk. Maar liefst 70% van deze groep geeft aan behoefte te hebben aan onafhankelijke en rolgerichte ondersteuning. Familieleden geven daarnaast aan belang te hebben bij meer

Waar hebben familieleden behoefte aan?

- Onafhankelijke begeleiding bij gesprekken
- Praktische stappenplannen
- Juridische en financiële kennis
- Ondersteuning bij samenwerking binnen de familie
- Handvatten voor gesprekken aan de keukentafel

juridische en financiële kennis en praktische handvatten voor hun rol binnen het bedrijf en het gezin. De behoefte aan ondersteuning en praktische kennis is groot, vooral onder opvolgers en familieleden.

Eén ding wordt uit het onderzoek direct duidelijk: een succesvolle bedrijfsovername draait niet alleen om cijfers en contracten, maar vooral om vertrouwen, communicatie en toekomstperspectief. En dáár willen wij graag bij helpen!

Samen werken aan soepele bedrijfsovernames

Met de verkregen input starten NAJK en de LTO-organisaties een meerjarig programma om bedrijfsovernames in de agrarische sector beter te ondersteunen. Het doel is om boerenfamilies eerder, beter en breder te begeleiden bij het overnameproces. Achter de schermen wordt er momenteel hard gewerkt aan een platform. Hierover na de zomer meer.

Samen aan de slag voor agrarische jongeren in Europa met CORE

Voor het Europese CORE-project was projectleider Roos Verhoef-Roeleveld in Granada. Binnen dit project werkt NAJK samen met partners uit verschillende landen, zoals CEJA, Junge Landwirtschaft Österreich, Wageningen University & Research en Rural Youth Europe. Samen zetten we ons in om de positie van agrarische jongeren te versterken en de toekomst van jongeren op het platteland te verbeteren.

De centrale vraag binnen CORE is: tegen welke uitdagingen lopen jonge boeren aan en hoe kan Europees beleid daar beter op aansluiten? Dankzij de enquête die veel van jullie hebben ingevuld, kunnen we een sterk Nederlands geluid laten horen.

Hoewel de situatie per land verschilt, zien we in heel Europa vergelijkbare thema's terugkomen. Toegang tot grond en financiering, inkomenszekerheid en leefbaarheid zijn belangrijke factoren voor jongeren om wel of niet in de landbouw aan de slag te gaan. Vanuit Nederland richten we ons binnen het project vooral op toegang tot grond en bedrijfsopvolging. Hoge grondprijzen, beperkte beschikbaarheid van grond en uitgestelde bedrijfsopdracht maken het voor jonge boeren lastig om te starten of een

Kijk op www.najk.nl/core voor meer informatie

bedrijf over te nemen. Ook inkomenszekerheid en wisselend beleid zorgen voor onzekerheid, terwijl er tegelijkertijd veel wordt gevraagd op het gebied van verduurzaming. Binnen CORE werken we de komende tijd aan oplossingen en inspirerende voorbeelden uit heel Europa om deze drempels te verlagen en jongeren meer perspectief te bieden.

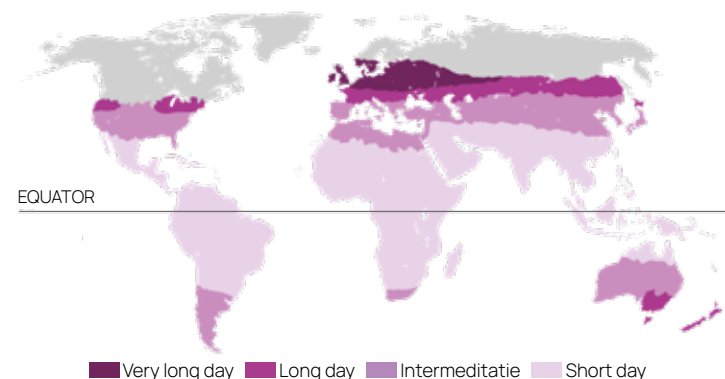

Uien veredelen voor de toekomst: daglengte en veredeling uitgelegd

Nederland staat wereldwijd bekend om zijn uienteelt. Daarbij wordt vrijwel uitsluitend gebruikgemaakt van één type: de Rijnsburger. Maar hoe ziet die uienteelt er over tien jaar uit? Binnen de veredeling werken we dagelijks aan die vraag. Welke eigenschappen zijn nodig om onder veranderende weersomstandigheden een weerbare ui te kunnen telen? Een van de bepalende factoren daarin is daglengte.

De Rijnsburger: zeer langedag ui

De Rijnsburger behoort tot de zeer langedag uien. Dit type start pas met bolvorming wanneer de daglengte een maximale grens bereikt. In Nederland, met lange dagen in het groeiseizoen, sluit dit goed aan op de natuurlijke omstandigheden. Andere typen, zoals korte- en middenlangedag uien, zijn aangepast aan regio's met een andere daglengte en presteren hier in Nederland dus minder goed. Pas bij voldoende daglengte (rond de langste dag) schakelt de plant over naar bolvorming. Sluit het type ui niet goed aan op het teeltgebied, dan kan dit leiden tot te vroege of juist te late bolvorming, met gevolgen voor opbrengst en kwaliteit.

Waarom Rijnsburgers de standaard zijn

Door de geografische ligging van Nederland zijn zeer langedag uien het meest geschikt. De Rijnsburger vormt daarmee een stabiele basis voor de teelt. Dit in tegenstelling tot andere typen, die hier vaak te vroeg starten met bolvorming of zich onvoldoende ontwikkelen. Voor telers betekent het dat zij met Rijnsburger rassen kunnen rekenen op een betrouwbaar uitgangspunt. Hoewel het type vastligt, vinden er binnen het Rijnsburger assortiment continu verbeteringen plaats. De veredeling speelt daarin een centrale rol. Daarbij ligt de focus op rassen die aansluiten bij de praktijk en bij de uitdagingen van vandaag en morgen, zoals veranderende klimaatomstandigheden, een beperkter middelenpakket en hogere eisen vanuit de markt.

Er wordt daarbij onder andere gekeken naar:

- resistentie tegen ziekten als Fusarium en valse meeldauw
- opbrengst en groeikracht
- uniforme bolvorm en kleur
- bewaarbaarheid

Veredeling is een proces van lange adem. Keuzes die vandaag gemaakt worden, zijn pas jaren later zichtbaar op het veld. Juist daarom is het belangrijk om vooruit te kijken. De combinatie van daglengte en veredeling vormt de basis van de Nederlandse uienteelt. Waar daglengte bepaalt welk type geschikt is, zorgt veredeling ervoor dat dit type zich blijft ontwikkelen.

Rassen afgestemd op de praktijk

Binnen het Rijnsburger type zijn rassen ontwikkeld voor uiteenlopende omstandigheden. Denk aan verschillen in grondsoort, van klei tot zand, en aan vroege of late oogst. Zo kan beter worden ingespeeld op perceel en teeltstrategie. De Groot en Slot werkt dagelijks aan de verdere ontwikkeling van uienrassen die aansluiten op marktvraag en klimaat. Met jarenlange ervaring in veredeling en een sterke focus op Allium bouwen we stap voor stap aan een toekomstbestendige uienteelt, in Nederland en daarbuiten.

Geïnteresseerd in hoe rassen zich ontwikkelen in de praktijk? We gaan daar graag over in gesprek. Leden van NAJK zijn van harte welkom om een kijkje te nemen bij ons bedrijf.

Neem voor meer informatie contact op via marketing@degrootenslot.nl

“Investeren in de toekomst van jonge melkveehouders”

“Ik wil bouwen aan een bedrijf dat goed is voor de koe, en voor mij als ondernemer”, vertelt melkveehoudster Baukje Zijlstra (30). “Met mijn ouders werk ik toe naar een nieuwe melkveestal en bedrijfsopname. Om die investeringen te kunnen doen, moet de melk voldoende op blijven leveren.”

“FrieslandCampina biedt ons een garantieprijs en brede mogelijkheden om hier extra's op te verdienen, zoals via de VLOG-melkstroom. Het fijne is dat de adviseur van FrieslandCampina daarin écht meedenkt over hoe ik het beste uit mijn bedrijf kan halen. Zo kan ik me als jonge ondernemer optimaal voorbereiden op een gezonde toekomst.”

Dat doen we met elkaar

Word ook lid

Scan de QR-code en maak een afspraak wordlid.frieslandcampina.nl

‘Als je echt invloed wilt hebben, moet je in Brussel zijn’

Niels Vermue over internationale invloed, uitdagingen en de toekomst van de landbouw

De agrarische sector staat voor grote uitdagingen. Van stijgende kosten tot strengere regelgeving en een toenemende afhankelijkheid van internationale ontwikkelingen. Voor Niels Vermue, de nieuwe portefeuillehouder Internationaal bij NAJK, is één ding duidelijk: wie de toekomst van de Nederlandse landbouw wil begrijpen én beïnvloeden, moet verder kijken dan de landsgrenzen.

Tekst: Christel Klok, Beeld: Noa Wegerif

Met zijn benoeming op 30 april zet NAJK een bestuurder neer die de verbinding wil leggen tussen het boeren- en Brussel. Want, zo stelt Vermue: “We kunnen in Nederland boos zijn op regels, maar de kaders voor deze regels worden meestal in Brussel bedacht.”

Tussen schapen, zoogkoeien en internationale vraagstukken

Naast zijn huidige werk bij een pootgoedhandelshuis en rol binnen NAJK is Vermue actief op het thuisbedrijf in Zeeland, waar schapen en zoogkoeien worden gehouden. Met zo’n 100 stuks vleesvee en 400 schapen is er altijd werk te doen. Juist die combinatie van praktijkervaring en internationale interesse vormt de basis voor zijn blik op de sector. “Als het goed gaat, zie je dat direct terug in je dieren. Dat maakt het werk mooi. En het buiten bezig zijn blijft toch het mooiste wat er is.”

Van praktijk naar internationaal perspectief

De agrarische sector is voor Vermue allesbehalve een geïsoleerde wereld. Binnen zijn huidige functie beweegt hij zich continu tussen telers, logistiek en internationale klanten. Een omgeving waarin geen dag hetzelfde is en waarin duidelijk wordt hoe afhankelijk de sector is van ontwikkelingen buiten Nederland. “Je ziet dagelijks hoe verschillend landen omgaan met dezelfde producten”, legt Niels uit, “Dat maakt je bewust van hoe internationaal de sector eigenlijk is.” Die ervaring vormt de basis voor zijn rol binnen NAJK. Want hoewel internationale ontwikkelingen steeds meer impact hebben, merkt hij dat het besef daarvan nog niet overal leeft.

Niet achteraf reageren, maar vooraf meedenken

De keuze voor de portefeuille Internationaal kwam niet uit het niets. Via verschillende bijeenkomsten en Europese trajecten kreeg Vermue steeds meer inzicht in hoe beleid tot stand komt. Daar zag hij ook waar de echte invloed ligt. “Veel beleid dat

“Voedselproductie stopt niet, maar hoe je dat doet verandert wel”

Niels Vermue

FUNCTIE: Dagelijks bestuurder NAJK met portefeuille internationaal
BEDRIJF: Schapen en zoogkoeien
UIT: Ritthem (Zeeland)

invloed heeft op Nederlandse boeren wordt in Brussel bepaald. Als je echt impact wilt maken, moet je daar aan tafel zitten. Aan het begin kun je nog sturen, daarna ben je te laat.” Voor hem is dat meteen de kern van zijn nieuwe rol: zorgen dat jonge boeren niet alleen reageren op beleid, maar er onderdeel van worden.

De vertaalslag naar het erf

Internationaal beleid klinkt voor veel boeren abstract. Ver weg. Iets waar je weinig grip op hebt. Precies dat wil Vermue veranderen. Binnen zijn portefeuille wil hij daarom inzetten op het begrijpelijk maken van beleid. Niet door dikke rapporten, maar door praktische vertaalslagen. “Als je snapt waar regels vandaan komen, kun je er ook beter op inspelen. Dan voelt het minder alsof het je overkomt.”

Uitdagingen die direct voelbaar zijn

Dat internationale ontwikkelingen geen ver-van-je-bed-show zijn, blijkt volgens Vermue dagelijks. Zeker als het gaat om

kosten en beschikbaarheid van productiemiddelen. “De kunstmestprijzen zijn een goed voorbeeld. Wat er in de wereld gebeurt, zie je direct terug op het erf.” Geopolitieke spanningen, handelsstromen en energieprijzen: het zijn factoren die steeds meer invloed hebben op de bedrijfsvoering van boeren en tuinders.

Toekomstbestendig betekent meebewegen

Als het gaat om de toekomst van de landbouw, is Vermue

“Ze kunnen beter mét je praten dan over je.”

nuchter én realistisch. De sector blijft bestaan, maar zal wel moeten meebewegen: “Voedselproductie stopt niet. Maar hoe je dat doet, verandert wel.” Volgens hem zie je dat al gebeuren. Bedrijven maken keuzes: groeien, specialiseren of juist verbreden. “Een tweede tak kan het verschil maken. Sommige ondernemers bij ons in de buurt verdienen daar inmiddels meer mee dan met hun primaire teelt.” Tegelijkertijd waarschuwt hij voor keuzes die alleen op de korte termijn gericht zijn. “Als je je bodem of omgeving uitput, heb je op lange termijn geen bedrijf meer. Dat moet je niet willen.”

Blijven praten, ook als het lastig wordt

Wat Vermue typeert, is zijn nuchtere en oplossingsgerichte houding. Dat past goed bij NAJK. Volgens hem kom je niet verder door alleen maar te roepen dat iets niet goed is. “Je moet met elkaar in gesprek blijven. Juist als het schuurt.” Daar ligt volgens hem ook de kracht van jonge boeren en tuinders: blijven meedenken en zoeken naar oplossingen, ook als onderwerpen gevoelig zijn: “Zonder gesprek kom je nergens. Ze kunnen beter mét je praten dan over je.”

Samen sterker in Europa

In zijn rol als portefeuillehouder ziet Vermue zichzelf niet als iemand die alleen het verschil maakt. Juist de samenwerking binnen NAJK en met internationale partners is volgens hem essentieel. “Ik kan het niet alleen. Maar samen kun je wel degelijk invloed hebben.” Zijn ambitie is dan ook helder: jonge boeren blijven positioneren op het internationale speelveld en ervoor zorgen dat hun stem gehoord wordt waar het ertoe doet.

Blik op de toekomst

De komende jaren wil Vermue bouwen aan meer bewustwording, betrokkenheid en invloed. Want de toekomst van de landbouw wordt niet alleen in Den Haag bepaald. “Als je wilt dat er rekening met je wordt gehouden, moet je zorgen dat je aan tafel zit.” En precies daar wil hij voortzetten waar zijn voorgangers al mee waren begonnen. 📌

Maak kennis met... de nieuwe portefeuillehouder internationaal Niels Vermue

Scan de QR-code en bekijk de video op YouTube waarin hij zichzelf voorstelt!

Een soepele start met vertrouwen

In 2025 begonnen Jelle en Alyanne Bouwhuis, samen met hun familie, aan een nieuw avontuur in Wachtum: hun eigen melkveebedrijf. Bij de zoektocht naar een zuivelverwerker kwam Royal A-ware al snel in beeld.

'We hoorden veel positieve verhalen over Royal A-ware. Bovendien was er geen kapitaalleg nodig en heeft het bedrijf een positieve kijk op de melkveehouderij.' - Jelle

'Vanaf het eerste gesprek, liep alles eigenlijk vanzelf. De lijnen zijn kort en we zijn goed geholpen met het opstarten van de melklevering. De mensen zijn nuchter en toegankelijk en als we vragen hebben of iets willen regelen, is er altijd snel iemand bereikbaar.' - Alyanne

Meer weten?

Benieuwd wat Royal A-ware voor je kan betekenen?

Scan de QR-code en maak vrijblijvend een afspraak.

Studiereis Ierland

Hoe maken Ierse robotmelkers van weiden een succes?

'Als je wilt dat de koeien gras in de wei gaan vreten, moet je ze op stal niet te veel voeren' en 'Als je het weidegras op je bedrijf goed wilt benutten, moet je zeker één keer in de week een ronde door al je percelen lopen om de grasgroei te volgen.'

Dat zijn zomaar een paar lessen die melkveehouder Jan Dirk de Wit uit Hazerswoude meeneemt naar huis na een bezoek aan Ierland. Met drie collega's bezocht hij, op uitnodiging van het project 'Robot en weiden? Voor elkaar!' Ierse veehouders die robotmelken combineren met dag en nacht weiden.

Beste boeren benutten weidegras

In Ierland is melkproductie vooral gebaseerd op weidegras: koeien kalven vroeg en grazen vrijwel continu, met weinig krachtvoer. De meest rendabele boeren maximaliseren grasopname en minimaliseren krachtvoer. Dit botst deels met automatisch melken, omdat koeien daarvoor vaker naar de stal moeten. Toch groeit het aantal robotbedrijven; momenteel melkt ongeveer 9% automatisch.

ABC-weiden stimuleert robotbezoek

In Zuid-Ierland keken Nederlandse veehouders de kunst af bij meerdere bedrijven waar automatisch melken succesvol samengaat met volledige weidegang. De sleutel van het succes van de Ierse robotmelkers is het zogenoemde ABC-weidesysteem, waarbij de huiskavel is opgesplitst in drie blokken (A, B en C). De koeien krijgen iedere acht uur op ieder blok toegang tot een vers perceeltje gras. Dat betekent drie keer per dag een vers blok. De oppervlakte hiervan is afgestemd op de grasopname van het koppel, zodat het perceel in ongeveer acht uur egaal wordt afgegrast tot een stoppel van ongeveer vier centimeter.

Vers gras zet de koeien in beweging. Via een selectiepoort gaan ze naar een nieuw perceel; koeien die gemolken moeten worden, worden eerst naar de robot gestuurd. Zo worden ze gemiddeld twee keer per dag gemolken.

Basis op orde voor succes

"Om robotmelken succesvol te combineren met weiden moet je de basis op orde hebben", is de les die de jonge melkveehouder Jarno Bisschop meeneemt naar het bedrijf thuis in Rouveen. "Dat betekent bijvoorbeeld dat je goed moet nadenken over de aanleg van kavelpaden." Met een hoofd vol indrukken stapten de veehouders weer in het vliegtuig. Genoeg te overdenken voor het bedrijf thuis. De eerste bestelling van weidepaaltjes en draad is inmiddels al geplaatst.

Bekijk de video

Benieuwd naar de ervaringen van de deelnemers en de inzichten die zij meenemen uit Ierland? Bekijk dan nu de video.

Nutramon Care

Vertrouwde
KAS-meststof
verrijkt met
nitrificatieremmer

Care
Nutramon

- Premium KAS-meststof (27N+4MgO) met nitrificatieremmer
- Betere stikstofbenutting en minder verliezen naar lucht en water
- De vertrouwde Nutramon-kwaliteit, herkenbaar aan de oranje korrel

CCI

Elke
korrel
telt

BoerVeilig:

Luisteren, leren en doorpraten over veiligheid

PROJECT

Soms hoor je een verhaal dat blijft hangen. Omdat het dichtbij komt. Omdat je denkt: dit had mij ook kunnen overkomen.

Tekst en beeld: Lievijn Hogeboom

Met de BoerVeilig Podcast brengen we verschillende kanten van veiligheid op het erf samen. Van persoonlijke ervaringsverhalen tot gesprekken met experts en organisaties. Praktijk en inzichten komen bij elkaar, zodat je niet alleen hoort wat er kan gebeuren, maar ook hoe je ermee om kunt gaan.

In één moment klem in de melkrobot

In een van de afleveringen hoor je het verhaal van Harrie Helmers. Een ervaren melkveehouder, die precies weet hoe het er in de stal aan toe gaat. Tot het in één moment misgaat. "Een koe zag dat het hekje richting de melkrobot open ging en kwam met grote snelheid op me af." Voor hij het weet, zit hij klem in de melkrobot (tussen koe en hekwerk). Hij kan geen kant op, niemand in de buurt. "Ik kon geen telefoon pakken, ik kon helemaal niks." Wat volgt zijn minuten waarin één ding centraal staat: rustig blijven. Harries tip: "Als je nog helder bent: raak niet in paniek en kijk stap voor stap wat je kunt doen."

De gevolgen zijn groot. Harrie breekt zes ribben en houdt blijvende schade aan zijn schouder over. Het duurt weken voordat

hij weer wat op de been is en pas na ongeveer drie maanden komt hij weer op het bedrijf.

Het hele verhaal, van het moment zelf tot het herstel en wat het met hem heeft gedaan, hoor je in de podcast. Waardevol voor melkveehouders: het laat zien hoe snel het kan gaan, ook als je denkt dat je alles onder controle hebt.

Harrie Helmers laat zien hoe hij vastzat in de melkrobot.

Luister de podcast!

In de BoerVeilig Podcast hoor je praktijkverhalen én inzichten over veilig werken op het erf. Beluister o.a. het ervaringsverhaal van Harrie Helmers en de aflevering met CRV, waarin Kim haar verhaal deelt.

Te vinden op
Spotify en
YouTube

Grasweidedagen 2026 bij Aeres Farms in Dronten

Op 21 en 22 april vonden de Grasweidedagen plaats bij Aeres Farms in Dronten. Ruim 200 studenten en jonge melkveehouders doken twee dagen lang in de wereld van grasland, beweiding en modern melkveemanagement.

In verschillende workshops kwamen thema's aan bod zoals succesvol weiden met melkrobots, effectief grazen, vers grasanalyses, rassenkeuze en de invloed van graslandbeheer op emissies en ruwvoer kwaliteit. Ook onderwerpen als weidevogels, roest in grasland en het optimaal benutten van vers gras voor melkproductie kregen aandacht. Deelnemers gingen actief aan de slag met praktijkvoorbeelden, staltekeningen, grasanalyses en weideplannen. Door de mix van technische kennis, praktijkervaring en interactieve opdrachten ontstonden waardevolle gesprekken en nieuwe inzichten. Zo boden de Grasweidedagen opnieuw twee inspirerende dagen waarin studenten en jonge boeren hun kennis verdiepten en elkaar ontmoetten.

Toekomstbestendig boeren begint met weten waar je staat.

De energiemarkt is al ingewikkeld genoeg. En richting 2027 kan er voor jouw bedrijf veel veranderen.

Daarom biedt **Farmers4All** NAJK-leden een **gratis energiecheck** op maat.

Wij kijken naar:

- Waar je nu staat
- Wat richting 2027 verandert
- Waar je op moet letten

Zo krijg je helder advies op maat voor jouw bedrijf.

Scan en weet waar je staat
Vraag hier je gratis energiecheck aan

Gratis voor NAJK-leden

Inkoop voor & door *de boer*

Duurzaam, slim en klaar voor morgen?

Quiz: Hoe toekomstbestendig boer jij?

De landbouw verandert snel. Klimaat, technologie, regelgeving en maatschappij vragen steeds meer van ondernemers. Maar hoe toekomstbestendig is jouw bedrijf eigenlijk? Doe de quiz!

Hoe werkt het?

Kies per vraag het antwoord dat het beste bij jou past.
A = 4 punten B = 3 punten C = 2 punten D = 1 punt

1. Hoe kijk jij naar veranderingen in de sector?

- A. Ik loop graag voorop en probeer nieuwe ideeën
- B. Ik sta open voor vernieuwing als het praktisch is
- C. Ik kijk eerst hoe anderen het doen
- D. Veranderingen leveren vooral extra druk op

2. Hoe duurzaam werk jij?

- A. Ik investeer actief in duurzame oplossingen
- B. Ik neem stap voor stap maatregelen
- C. Ik doe vooral wat nodig is
- D. Ik focus vooral op productie en kosten

3. Hoe digitaal is jouw bedrijf?

- A. Data en slimme techniek zijn onmisbaar
- B. Ik gebruik meerdere digitale hulpmiddelen
- C. Alleen de basis voor administratie
- D. Ik werk liever zonder al die techniek

4. Hoe toekomstgericht investeer jij?

- A. Ik maak keuzes voor de lange termijn
- B. Ik investeer als het financieel past
- C. Alleen als het echt nodig is
- D. Grote investeringen stel ik liever uit

5. Hoe ga jij om met nieuwe kennis en ontwikkelingen?

- A. Ik volg trainingen en innovaties actief
- B. Ik pik regelmatig nieuwe inzichten mee
- C. Alleen als het direct relevant is
- D. Ik vertrouw vooral op ervaring

6. Waar sta jij over 10 jaar?

- A. Met een innovatief en toekomstbestendig bedrijf
- B. Met een stabiel en gezond bedrijf
- C. Hopelijk nog steeds actief in de sector
- D. Dat zie ik tegen die tijd wel

21 - 24 punten | De Koploper

Jij loopt voorop in de landbouw van morgen. Innovatie, duurzaamheid en ondernemerschap zitten in jouw DNA.

Tip:

Neem collega's mee in jouw ideeën en ervaringen. Samen kom je verder dan alleen.

16 - 20 punten | De Toekomstbouwer

Je bent bewust bezig met de toekomst en zoekt een goede balans tussen innovatie en haalbaarheid.

Tip:

Kies één thema waarin je écht verschil wilt maken, zoals bodem, energie of data, en bouw daar gericht verder op.

11 - 15 punten | De Nuchtere Ondernemer

Je kijkt praktisch naar veranderingen en beweegt mee waar nodig.

Tip:

Kleine stappen kunnen al veel opleveren. Kijk eens welke innovatie jouw werk makkelijker kan maken.

6 - 10 punten | De Traditiebewaker

Jij vertrouwt op ervaring en bestaande werkwijzen. Dat heeft waarde, maar de sector verandert snel.

Tip:

Laat je inspireren door collega's of jonge ondernemers. Een frisse blik kan nieuwe kansen opleveren.

(Bio)boer zoekt (Bio)boer

Tijdens de Bio-beurs op 15 april was NAJK aanwezig met het project Boer zoekt Boer, in een speciale (Bio)boer zoekt (Bio)boer-editie. De bijeenkomst stond in het teken van bedrijfsovername en het samenbrengen van overdragers en (toekomstige) overnemers, waarbij persoonlijke ervaringen en praktijkverhalen centraal stonden.

Onze dagelijks bestuurder met de portefeuille toekomstbestendig ondernemerschap, Eise Tonnis de Vries, gaf hierbij een korte introductie op het programma bedrijfsovername wat NAJK, samen met de verschillende LTO's, recentelijk is gestart. Aansluitend deelden Wilco Postmus en Jonnes Jeuken hun verhaal rondom een succesvolle bedrijfs-overname buiten de familie.

Praktijkverhalen geven inzicht in keuzes

Beide ondernemers doorliepen een ander overnametraject en maakten daarin hun eigen afwegingen, passend bij het bedrijf en de situatie. Juist die verschillen gaven een goed beeld van de mogelijkheden en keuzes binnen bedrijfsovername. Dit leidde tot veel vragen en interactie vanuit de zaal. Tijdens het gesprek werd ingegaan op onderwerpen als financiering, communicatie en de afwegingen die je onderweg maakt. Ook werd stilgestaan bij wat zij, met de kennis van nu, eventueel anders zouden doen.

Informele uitwisseling en nieuwe contacten

Nadien was er ruimte voor verdere uitwisseling tussen aanwezigen. In een informele setting, onder het genot van een drankje, werden ervaringen gedeeld en contacten gelegd tussen bedrijfsoverdragers en (toekomstige) overnemers.

“Het was een geslaagde bijeenkomst, waarin we veel enthousiaste jonge opvolgers zagen die volop vragen stelden over het overnameproces. De praktijkverhalen zorgden voor herkenning en inspiratie om zelf stappen te zetten of het gesprek aan te gaan,” aldus Eise Tonnis de Vries.

Trotse partner van NAJK

Aangenaam, wij zijn Nedap. Trotse nieuwe partner van NAJK.

Jonge boeren en tuinders ondersteunen, verbinden en inspireren. Dat is waar we met dit partnerschap 100% voor gaan. Zodat ambities, visies en nieuwe ideeën de ruimte krijgen. Juist nu.

Op een florerende toekomst voor alle NAJK'ers en onze mooie sector. Want precies daar dragen wij graag aan bij.

MaïsChallenge 2026 in volle gang!

De MaïsChallenge 2026 is inmiddels volop in beweging. Alle deelnemers hebben hun maïs gezaaid en de eerste spannende fase van het groeiseizoen is aangebroken. In de groepsapp wordt enthousiast kennis gedeeld: van foto's van opkomst en gewasontwikkeling tot praktische tips over neerslag en perceel omstandigheden.

Woensdag 18 maart trapt NAJK, Limagrain, FrieslandCampina en Eurofins de 8e editie van de MaïsChallenge af in Wageningen. Gedurende deze Challenge gaan 19 individuele deelnemers en 3 scholenteams de strijd met

elkaar aan. Tijdens deze inspirerende dag kregen de deelnemers volop praktische tips en inzichten mee om goed voorbereid aan het seizoen te beginnen. Ook werd uitgelegd hoe de beoordeling en puntentelling verlopen.

Het enthousiasme is groot

In de appgroep wordt ondertussen volop kennis gedeeld. Een van de deelnemers stuurde trots een foto van een regenmeter in het maïsperceel: "Zo kunnen we gedurende het groeiseizoen mooi bijhouden hoeveel neerslag er is gevallen." De komende maanden staan in het teken van de eerste veldbeoordelingen en het delen van ervaringen en teeltkennis tussen deelnemers en specialisten.

'Wij voeden de bodem, niet alleen de plant'

Op Hoeve Vredeveld in Lelystad draait alles om samenwerking. Niet alleen tussen mensen, maar ook tussen de bodem, gewassen, dieren en natuur. Het familiebedrijf bestaat uit meerdere takken: biologische akkerbouw, melkvee, Hereford vleeskoeien, een zorgboerderij én een boerderijwinkel. Sinds enkele jaren werkt het akkerbouwbedrijf volledig biologisch en spelen verschillende natuurinclusieve maatregelen een belangrijke rol.

Tekst en beeld: Christel Klok

Paul de Groot (23) is een van de jonge ondernemers op het bedrijf en de nieuwe ambassadeur van het NAJK-project BoerNatuurlijk. Samen met zijn vader en broer runt hij de akkerbouwtaak. Hij vertelt over de omschakeling naar biologisch, het belang van bodemleven én waarom je vooral je eigen weg moet durven kiezen.

Bewust biologisch

De overstap naar biologisch ging niet van de ene op de andere dag. "We hebben stap voor stap gekeken wat bij ons bedrijf en onze grond past." Volgens hem veranderde vooral de manier van werken. "Biologisch boeren is veel intensiever. Je hebt meer arbeid nodig, meer risico's en je bent veel afhankelijker van het seizoen en het weer. Maar tegelijkertijd kijk je ook heel anders naar je bodem en je gewassen."

Op Hoeve Vredeveld ligt de nadruk op een vitale bodem als basis voor sterke gewassen. "Wij geloven dat een gezonde bodem uiteindelijk zorgt voor een gezonde plant."

Een gezonde bodem vormt de kern van het bedrijf. Daarom werkt Hoeve Vredeveld met groenbemesters, grasklaver, vaste mest en eco-ploegen. "Bij eco-ploegen ploeg je veel ondieper," legt Paul uit. "Zo houd je het bodemleven en de organische stof meer bovenin de grond. Als je alles volledig omgooit, verlies je ook veel van dat leven." Daarnaast blijven de percelen zoveel mogelijk groen in de winter. "Dat helpt tegen uitspoeling en het verbetert de structuur van de bodem."

Volgens Paul zie je het effect daarvan ook terug in het land. "Onze bodem geeft heel veel terug. Daardoor hebben wij bijvoorbeeld relatief weinig extra bemesting nodig."

"Zonder gezonde bodem, geen gezonde plant."

Slim omgaan met risico's

Biologisch boeren betekent ook omgaan met uitdagingen zoals plagen, ziekten en extreme weersomstandigheden. Daarom probeert Hoeve Vredeveld risico's zoveel mogelijk te spreiden. "We werken met vroege en late gewassen, verschillende rassen en meerdere percelen," vertelt Paul. "Bij aardappelen kijken we bijvoorbeeld goed naar resistentie tegen phytophthora." Ook technologie helpt daarbij. Sinds kort rijdt er op het bedrijf een wiedrobot. Die verwijdert onkruid in een vroeg stadium. "Het grootste voordeel is dat je minder arbeid nodig hebt en minder intensief hoeft te schoffelen. Daardoor verstoor je de bodem ook minder."

Daarnaast gebruikt het bedrijf opwarmdoek bij vroege koolteelten. "Dat doek zorgt ervoor dat het gewas sneller groeit en beter beschermd is tegen kou, hagel en hevige neerslag." Zo kunnen ze de opkomst een beetje sturen.

De toekomst: samenwerken en blijven ontwikkelen

Paul ziet de toekomst van het bedrijf positief tegemoet, vooral door de combinatie van akkerbouw en veehouderij. "Die versterken elkaar echt." Tegelijkertijd merkt hij dat regelgeving samenwerking soms lastig maakt, bijvoorbeeld rond mestboekhouding en perceelregistratie. Toch blijft hij optimistisch over de ontwikkeling van biologisch en natuurinclusief boeren. "Je moet blijven kijken wat werkt op jouw bedrijf. Niet omdat de buurman het doet, maar omdat jij erachter staat."

Voor jonge boeren heeft hij dan ook een duidelijke boodschap: "Gewoon proberen. Maak een proefje voor jezelf en ontdek wat werkt!"

Groeien als ondernemer begint met blijven ontwikkelen

Kadercursus Melkveehouderij

Verdiep je in voeding, diergezondheid, management, financiën en bedrijfsstrategie. Een brede cursus voor melkveehouders die sterker willen ondernemen en meer grip willen krijgen op hun bedrijfsvoering.

Kadercursus Vollegrondsgroente & Akkerbouw

Voor iedereen die zich verder wil ontwikkelen in teelt, bodem en bedrijfsontwikkeling binnen de akkerbouw- en vollegrondsgroentesector.

Kadercursus Melkveehouderij PRO

Speciaal voor ervaren ondernemers die klaar zijn voor de volgende stap. Met verdieping in strategie, innovatie, rendement en toekomstbestendig ondernemerschap.

Aeres
Training Centre

aerestrainingcentre.nl

Humor en precisie gaan hand in hand bij jonge ondernemers

Tussen dinertafels in de kas en digitale weegschalen laten Mike en Rick Gitzels zien dat toekomstbestendig ondernemen hand in hand kan gaan met aandacht voor de omgeving én plezier in het vak. Verduurzaming en digitalisering zijn dagelijkse praktijk en data en technologie belangrijk. Maar de kennis en de groene vingers van de generaties voor hen ook.

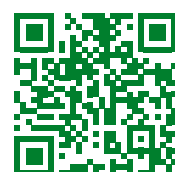

Young Agrifirm Voor boeren die vooruit willen.

Jonge boeren staan aan het begin van grote keuzes: bedrijfsovername, verduurzaming, digitalisering en het vinden van hun plek in een sector vol vooruitgang. **Young Agrifirm** is er voor jou - een netwerk van jonge agrarische ondernemers die samen bouwen aan een toekomstbestendige landbouw.

Als lid krijg je toegang tot kennis, tools en mensen die je verder helpen. Denk aan inspirerende masterclasses, bedrijfs-bezoeken, het Jonge Ondernemers Ontwikkel Programma (JOOP) van Young Agrifirm en een podium om jouw stem te laten horen binnen de coöperatie én het publieke debat.

Je leert van anderen, deelt je visie en krijgt grip op je toekomst. **Want boeren met toekomst beginnen vandaag al.**

Scan de QR-code of ga naar www.agrifirm.nl/young-agrifirm en ontdek wat Young Agrifirm voor jou kan betekenen.

Plantenkwekerij Gitzels produceert jaarlijks 190 miljoen koolplanten. Sinds 2024 geeft Mike Gitzels leiding aan het bedrijf; in 2025 sloot broer Rick aan. Samen combineren ze ondernemerschap met onderzoek en koppelen ze nuchtere precisie aan een flinke dosis humor. En tradities aan toekomstgericht denken. Openheid, oprechtheid en betrouwbaarheid vormen daarbij de basis: familie én medewerkers worden nadrukkelijk betrokken bij de plannen voor de toekomst. Als voorzitter van tuinbouwgebied Grootslag werkt Mike samen met gemeentes, provincie en waterschappen aan een gezamenlijke visie voor de toekomstige glastuinbouw. Aardwarmte, geothermie, biomassa, collectieve huisvesting én waterberging komen aan bod. "Spreek je uit! Er wordt naar ons écht geluisterd. Het grootste belang voor de toekomst van de sector ligt bij ons jonge ondernemers", zegt Mike, die ook lid is van de sectorraad van Interpolis. Hij ziet dat de kennis van glastuinbouw in de politiek beperkt is. "Het blijft belangrijk om mensen van buiten de tuinbouw te interesseren." "En om het verhaal anders te vertellen", vult Rick aan.

'Innovatie is alleen succesvol als je durft te denken en te doen'

Een mooi voorbeeld is de investering in de ontwikkeling van digitale weegschalen, een nieuwe (meet) methode voor optimale bemesting en watergift. Medewerkers hoeven niet meer naar alle hoeken van de kas te gaan om de waterbehoefte te controleren. Bovendien levert dit minder plantschade op. Een innovatie die tijd en energie kost, maar ook veel oplevert.

'De techniek, de wil én mogelijkheden om in 2040 klimaatneutraal te zijn'

Mike: "Onze omgeving en de politiek bepalen of de sector hierin slaagt. Zolang de problemen rondom beschikbare CO₂ voor de glastuinbouw niet opgelost zijn, blijven WKK's draaien, stijgen energiebelastingen en is elektrificeren duur. Daarom moeten we vooral laten zien wat de meerwaarde van de glastuinbouw is, en goed kijken waar die bedrijven staan. De 'oude' glastuinbouwgebieden liggen niet altijd in de buurt van restwarmte en rest-CO₂. Dat maakt circulair telen niet mogelijk. Als de politiek en de maatschappij de juiste keuzes moeten maken, is het wel belangrijk dat ze het belang van de glastuinbouw inzien."

Hoe vertel je je verhaal, als je met zoveel details te maken hebt?

Rick ging, via het Slow Food Youth Netwerk, het gesprek aan met jonge beleidsmakers van de provincie, chef-koks, sommeliers en mensen die met de handen in de grond werken. Hij weet hoe complex, technisch en gedetailleerd het verhaal van de glastuinbouw eigenlijk is. Door dat op een andere manier te vertellen - bijvoorbeeld tijdens diners in de kas via 'Served by Nature' of met inspiratiewandelingen in en om de kas - maakt hij de sector tastbaar, persoonlijk, begrijpelijk en inspirerend.

Kom uit die bubbel, dat is nodig!

"Investeer niet alleen in technologie, maar ook in creativiteit. Vertel over de vitaminebommetjes die je produceert! Iedereen mag weten dat wij heel veel mensen gezond voeden!" Via het Eat-This-netwerk spreekt Rick met ziekenhuizen over gezonde voeding. De eerste ziekenhuizen zijn al overgestapt naar gezonde, verse maaltijden. Want op plekken waar dat het hardste nodig is, moet gezond eten beschikbaar zijn. Via EatThis werkt hij ook samen met ontwerpers, economen, politici, beleidsmakers en creatieve denkers aan nieuwe ideeën voor de toekomst van voedsel. Zo verbindt hij met creativiteit glastuinbouw en gezondheid.

Hoe kan het anders, beter, sneller, eerlijker?

Met humor en energie blijven Rick en Mike in beweging. Stilstand staat niet in hun woordenboek. Vooruitgang wél. Ze blijven kritisch kijken naar mogelijkheden om te zien hoe het anders, beter, sneller of eerlijker kan. Zo blijft het bedrijf toekomstbestendig.

Hoe bereid jij je voor op de toekomst van je bedrijf?

Bespreek je plannen ruim op tijd met je verzekeringsadviseur en met de risicodeskundigen van Interpolis. Zij kunnen je, al in een ontwerpfase, inzicht geven in de risico's én adviseren over de veiligheid. Kijk voor meer informatie op www.interpolis.nl/agro.

Save the dates voor 2026!

Ontmoet jouw contacten en breid je **netwerk** uit op de drie **toonaangevende vakbeurzen** van de agrarische sector!

RMV Hardenberg
20, 21 en 22 oktober 2026
Evenementenhal Hardenberg

RMV Gorinchem
24, 25 en 26 november 2026
Evenementenhal Gorinchem

Dutch Pork & Poultry Expo
14 & 15 oktober 2026
Evenementenhal Hardenberg

Colin Dekker

Leeftijd: 29 jaar
hbo-onderzoeker melkveehouderijsystemen
bij Wageningen Plant Research

Onderzoek voor de toekomst en toekomst voor onderzoek?

Zoals velen van ons balanceer ik tussen twee werelden: het ene moment ben ik druk op ons melkveebedrijf in Zeewolde, het andere moment ben ik onderzoeker op de campus in Wageningen. Een interessante omgeving, waar het contrast met de praktijk soms niet groter lijkt te kunnen, maar waar de overeenkomsten minstens zo groot zijn. Ook hier is geld vaak leidend in het maken van keuzes, niks menselijks is ons vreemd.

Met mijn praktische achtergrond was het vanzelfsprekend dat ik betrokken raakte bij projecten als 'Koeien & Kansen'. Daar werken melkveehouders en onderzoekers al sinds 1998 samen aan doelen die we nu 'doelsturing' zouden noemen. Onderzoekers hebben daarin vooral een focus op milieudoelen: ammoniakemissie, stikstofoverschot en methaanuitstoot. Tegelijkertijd spelen er op elk bedrijf nog twee andere belangrijke vragen mee: 1) Kan dit bedrijf morgen nog bestaan? En 2) Past dit bedrijf morgen nog bij mij als ondernemer? Dat zijn geen theoretische vragen. Dat zijn dagelijkse afwegingen.

Boeren en tuinders maken dus keuzes op basis van geld en ethiek. Onderzoek ondersteunt daarin. Want: op basis van kennis over oorzaak-gevolg, kun je financiële of ethische afwegingen maken. Bijvoorbeeld: levert die laatste kilo kunstmest financieel nog iets op? Maar ook: wat doet diezelfde kilo kunstmest met bodem, water of omgeving?

Keuzes maken op basis van geld en ethiek is niet nieuw. Dat deden we vroeger al en zullen we in de toekomst ook blijven doen. Daarom ligt er voor onderzoekers een duidelijke taak: eerlijk en zorgvuldig blijven onderzoeken wat oorzaak en gevolg

is. Vervolgens is het aan ondernemers en bestuurders om nieuwe kennis af te wegen in de voor hun geldende context.

Toch merk je dat onderzoekers steeds vaker onderdeel worden van het debat zelf. Regelmatig klinkt de kritiek dat wetenschap politiek gekleurd zou zijn. Dat onderzoekers zich te veel zouden bemoeien met de keuzes van boeren of bestuurders. Opvallend genoeg komt die kritiek van alle kanten: links én rechts, 'groen' én 'grijs'. Misschien zegt dat juist wel iets.

Als we de kwestie hoog over bekijken, denk ik dat (ook) deze discussie minder over onderzoek gaat dan over onzekerheid. Over het feit dat we allemaal voelen dat er stappen richting de toekomst nodig zijn, maar dat niemand precies weet hoe. Voor degelijk toekomstig onderzoek zie je eigenlijk dat onderzoek, beleid en praktijk samen moeten optrekken. Als beleid verandert, ontstaan er nieuwe vragen in de praktijk. Nieuwe vragen leiden tot nieuwe antwoorden. En nieuwe kennis kan vervolgens weer leiden tot nieuwe stappen.

Geen rechte lijn dus. Meer een voortdurende wisselwerking. Misschien is dát uiteindelijk wel de echte toekomst van onderzoek: de bereidheid om er ook echt iets mee te doen.

Van gewasbescherming tot stikstof en GLB-uitvoering

De komende maanden zijn bepalend voor de toekomst van jonge boeren. Op dossiers als gewasbescherming, stikstof en het GLB worden knopen doorgemaakt die grote impact hebben op de bedrijfsvoering. Juist daarom zitten we er bovenop: om te zorgen dat beleid niet alleen op papier werkt, maar ook op het erf.

Tekst: Sophie van de Water (adviseur Bestuurlijke Zaken bij NAJK) **Beeld:** Henk van Ruitenbeek

Eco-regelingen: uitvoering schuurt met de praktijk

Binnen het GLB zijn de eco-regelingen bedoeld als stimulans voor verduurzaming. In theorie bieden ze kansen om inspanningen te belonen, maar in de praktijk ontstaan er knelpunten in de uitvoering. Er komen signalen binnen van afgekeurde aanvragen, bijvoorbeeld bij groenbemesters of groene braak. De beoordeling gebeurt deels via satellietbeelden en geautomatiseerde systemen. In situaties met jonge gewassen of bij schade door weersomstandigheden zoals vorst, herkent het systeem niet altijd wat er daadwerkelijk op het land staat.

Dit leidt tot frustratie bij boeren die wel degelijk maatregelen hebben genomen, maar daar geen vergoeding voor ontvangen. In de Tweede Kamer is inmiddels gevraagd om herbeoordeling van afgewezen eco-activiteiten. Dat onderstreept dat de uitvoering beter moet aansluiten bij de praktijk. Betrouwbare systemen en duidelijke regels zijn essentieel om vertrouwen te behouden. Als dat vertrouwen ontbreekt, komt ook de effectiviteit van de eco-regelingen onder druk te staan. Juist daarom is het belangrijk dat signalen uit de praktijk snel worden opgepakt en vertaald naar verbeteringen in de uitvoering.

Convenant gewasbescherming: balans tussen ambitie en praktijk

Het proces rond de convenanten gewasbescherming is recent van start gegaan. In dit traject worden afspraken gemaakt tussen de overheid en sector over hoe gewasbescherming er in de toekomst uit moet zien. De inzet is ambitieus en noodzakelijk, maar de praktijk laat zien dat die ambities alleen haalbaar zijn als ze aansluiten bij wat er op het land gebeurt. Telers en ketenpartners willen zich hard maken om met 'weerbare teeltmethoden' verdere stappen te zetten in het verlagen van de milieubelasting. Tegelijkertijd ervaren telers nu al dat het in de praktijk steeds lastiger wordt om gewassen overeind te houden. Klimaatverandering zorgt voor de introductie van nieuwe ziekten en plagen en maakt het moeilijker om bestaande plagen te beheersen. De druk op de teelt neemt daarmee toe. Daar komt bij dat de toelating van steeds meer middelen vervalt,

terwijl de ontwikkeling en toelating van nieuwe, groene alternatieven en innovatieve technieken achterblijft. Robotisering en precisietechnieken bieden perspectief, maar zijn nog niet op grote schaal toepasbaar. Dat maakt dat ondernemers steeds vaker moeten manoeuvreren tussen ambitie en haalbaarheid. Het convenant zal daarom niet alleen over doelen moeten gaan, maar juist ook over de randvoorwaarden om die doelen te realiseren. Denk aan toegang tot effectieve maatregelen, voldoende ontwikkelruimte en rechtszekerheid. Ook het versnellen van Integrated Crop Management (ICM) is essentieel, net als het ontwikkelen van een aanpak voor de toenemende oogstrisco's. Zonder deze randvoorwaarden ontstaat het risico dat de productiecapaciteit onder druk komt te staan en doelen uiteindelijk juist verder uit beeld raken.

8e APN: stapeling van maatregelen en groeiende complexiteit

Naast de grotere beleidsdiscussies wordt in de praktijk vooral de impact van het 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (8e APN) gevoeld. De maatregelen uit dit programma grijpen direct in op de bedrijfsvoering en zorgen voor een toenemende stapeling van verplichtingen. Het gaat hierbij niet alleen om normen voor bemesting, maar ook om aanvullende eisen, administratieve lasten en verschillen tussen regio's. Die combinatie maakt het voor ondernemers steeds lastiger om overzicht te houden en strategische keuzes te maken. Bedrijven moeten zich continu aanpassen aan veranderende regels, terwijl de lange termijn vaak onduidelijk blijft. Voor jonge boeren, die vaak middenin een ontwikkelfase zitten, komt deze complexiteit extra hard aan. Zij moeten investeren,

vernieuwen en verduurzamen, maar krijgen tegelijkertijd te maken met steeds strengere randvoorwaarden. Dat zet het verdienvermogen onder druk en maakt het lastiger om toekomstplannen waar te maken. In de gesprekken met het ministerie en de Tweede Kamer wordt daarom sterk ingezet op de uitvoerbaarheid van het 8e APN. Het verbeteren van de waterkwaliteit is een gedeeld doel, maar de route ernaartoe moet haalbaar blijven. Daarbij is het belangrijk dat beleid consistent is en voldoende ruimte laat voor maatwerk. Ook de samenhang met andere dossiers speelt een grote rol. Maatregelen uit het 8e APN staan niet op zichzelf, maar grijpen in op stikstofbeleid en GLB-maatregelen. Zonder goede afstemming kan dit leiden tot tegenstrijdige prikkels en onbedoelde effecten in de praktijk.

Stikstof: taskforce en maatschappelijke tafel

Op het stikstofdossier blijft de onzekerheid groot. Via de ministeriële taskforce wordt gewerkt aan oplossingen, maar tegelijkertijd is duidelijk dat tempo en regie cruciaal zijn. Voor interimers en PAS-melders blijft de situatie beklemmend: zonder definitieve vergunning ontbreekt perspectief en komt bedrijfsontwikkeling stil te liggen. Dit raakt niet alleen individuele bedrijven, maar ook de toekomst van de sector als geheel. Investeringsplannen worden uitgesteld, bedrijfsovernames komen onder druk te staan en jonge boeren worden geconfronteerd met een onzekere basis.

Tegelijkertijd is het maatschappelijk overleg stikstof gestart. In deze gesprekken wordt gezocht naar gedeelde uitgangspunten voor een duurzame landbouw en structureel herstel van natuur. De bedoeling is om te verkennen of er een gezamenlijk gedragen beeld kan ontstaan dat richting kan geven aan beleid en politieke keuzes. Onze inzet in deze gesprekken sluit aan bij eerdere inbreng richting de formatie: perspectief voor ondernemers, ruimte voor innovatie en een realistische transitie. Dat betekent dat er gezocht moet worden naar oplossingen die niet alleen juridisch houdbaar zijn, maar ook uitvoerbaar op bedrijfsniveau. De uitdaging zit daarbij in het vinden van balans tussen ecologische doelen en economische realiteit.

Blijven schakelen tussen Den Haag en het erf

Wat al deze dossiers met elkaar gemeen hebben, is de groeiende afstand tussen beleid en praktijk. Ambities worden aangescherpt, maar de uitvoerbaarheid staat onder druk. Dat vraagt om voortdurende inzet om die twee dichterbij elkaar te brengen. Tegelijkertijd blijven we ook werken aan andere belangrijke thema's, denk aan grondgebondenheid, de natuurherstelverordening, dierenwelzijn en nieuwe vormen van samenwerking binnen de veehouderij. Want uiteindelijk is dat waar het om draait: beleid dat niet alleen richting geeft, maar ook werkbaar is voor de jonge boeren die ermee aan de slag moeten.

UIT ALLE HOEKEN

De provinciale AJK's vormen de schakel tussen de lokale AJK's en NAJK. Via 'Uit alle hoeken' houden we jullie op de hoogte van het laatste nieuws binnen de provincies.

AJF presenteert vernieuwde visie richting verkiezingen

AJF heeft de afgelopen periode gewerkt aan de vernieuwing van haar visie richting de Provinciale Statenverkiezingen. Leden leverden op diverse thema's input, die is gebundeld tot een heldere visie voor politieke partijen. Deze wordt bekendgemaakt via een presentatie en werkbezoek. Daarnaast organiseert AJF een verhalen-tour waarin leden als ambassadeurs hun ervaringen delen met Statenleden. Zo wil AJF beleidsmakers extra inzichten bieden. <

Op bezoek bij New Holland

Eén van de Flevolandse AJK's organiseerde een geslaagd busuitje naar de New Holland-fabriek in Zedelgem, waar de groep een interessant inkijkje kreeg in de productie van combines. Daarna reed de bus door naar boer Dingemans in Heijningen die druk was met aardappels poten. Er was volop ruimte om vragen te stellen en de dag werd afgesloten met een gezamenlijk etentje. <

FAJK

Nieuw bestuur van start

Sinds 2025 staat er een nieuw GAJK-bestuur met Mart Wagenvoort, Mariël Benus, Ruud Wansink, Rob van der Kroon, Willem Sloot en Desi Keurntjes. Als jonge agrariërs met passie voor de sector zetten zij zich in voor jonge boeren en tuinders in Gelderland. De focus ligt op overzicht in de lokale AJK's en korte lijnen binnen de provincie. Ze spraken onder andere met gedeputeerde Harold Zoet en bouwen aan een sterke basis! <

GAJK

ALV met inspirerend verhaal van Hennie van der Most

De ALV van DAJK trok een volle zaal. We namen afscheid van bestuurder Noud Brinke en verwelkomden Ilse Tiems als nieuw bestuurslid. Hennie van der Most nam de aanwezigen mee in zijn inspirerende ondernemersverhaal, met mooie voorbeelden en humor. Mooi om te zien dat ook sponsors en donateurs aanwezig waren. Een geslaagde en goed bezochte avond! <

DAJK

GrAJK

Leon Vonck nieuwe voorzitter GrAJK

GrAJK heeft een nieuwe voorzitter. Leon (29) is al enkele jaren actief in het provinciaal bestuur en volgt nu oud-voorzitter Conner Pelgrim op. Hij wil de Groningse landbouw versterken en benadrukken dat Groningen een landbouwprovincie moet blijven. De nieuwe voorzitter kijkt met een duidelijke visie vooruit: "De stem van de jonge boer moet blijven klinken. Het aanpassingsvermogen, doorzettingsvermogen en innovatieve karakter van agrarische jongeren bieden oplossingen voor de uitdagingen waar we voor staan." <

HAJK-Utrecht in gesprek over UPLG

In april bezocht het bestuur van HAJK-Utrecht het provinciehuis. Shanna, Arwout en Naomi Mae maakten kennis met gedeputeerde Gijs de Kruijf, Jan Dijkstra (Grondzaken) en Wytse Dassen (KRW/water). Tijdens het bezoek spraken ze over het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG), vergunningverlening en de stapeling van ruimtelijke opgaven. Ze vroegen naar het verloop van het UPLG en de beantwoording van zienswijzen. Ook ging HAJK in gesprek met LaMi (Landbouw en Milieu) over subsidies en een bijeenkomst voor Utrechtse AJK's. <

HAJK

Wij staan achter ons voer

Wij zijn ABZ Diervoeding, een ambitieuze en landelijk opererende coöperatie met een productie van 950.000 ton diervoeding. Op basis van onze kennis en ervaring maken wij de beste pluimveevoerders, varkensvoerders en rundveevoerders voor onze klanten. Onze betrokken medewerkers werken nauw samen om kennis te delen en onze klanten optimaal te adviseren. Dat noemen wij: **Het beste dichtbij!**

Ook klaar voor het echte werk? Bekijk jouw mogelijkheden:

www.ABZDiervoeding.nl/werken-bij-abz

Coöperatie ABZ U.A. is een collectief van de sterke boerenmerken ABZ Diervoeding, De Samenwerking, Bosgoed Diervoeders, Klein Hekkelder en De Valk Westerm.

In iedere BNDR zetten we een andere AJK in de spotlights. Dit keer blikkt lokaal bestuurder Job Hiddink terug op de meerdaagse buitenlandexcursie van AJK Oude IJsselstreek naar Denemarken. Na de succesvolle reis naar Oost-Duitsland twee jaar geleden vertrok de groep op vrijdag 13 maart vroeg richting Scandinavië voor een leerzaam én gezellig weekend.

Eerste stop: shovelfabriek Atlas/Weycor

Onderweg naar Denemarken werd eerst een bezoek gebracht aan de shovelfabriek van Atlas/Weycor in het Duitse Wildeshausen. De groep kreeg daar een uitgebreide rondleiding en werd gastvrij ontvangen. Na afloop stond er een lunch klaar, waarmee het programma van de excursie goed van start ging.

Bezoek aan 'boer Haico'

De volgende bestemming was het melkveebedrijf van Haico in het Deense Tinglev, bekend van het televisieprogramma Boer zoekt Vrouw. Haico vertelde openhartig over de ontwikkeling van zijn bedrijf en de keuzes die hij samen met zijn familie maakte. Zo verhuisde het bedrijf van Noord- naar Zuid-Denemarken. Inmiddels melkt hij 220 koeien met een gemiddelde productie van 10.500 kilo melk per koe. Natuurlijk kwamen ook zijn ervaringen met Boer zoekt Vrouw ter sprake, waar hij positief op terugkijkt. Na het bedrijfsbezoek werd gezamenlijk gegeten bij restaurant Flammen in Kolding. Vervolgens reisde de groep door naar

Aarhus, waar de avond gezellig werd afgesloten.

Jerseykoeien en moderne techniek

Zaterdagochtend stond een bezoek aan Wim en Bernadette Winters in Mariager op het programma. Zij boeren al bijna dertig jaar in Denemarken en houden ongeveer 450 Jersey-melkkoeien. De deelnemers kregen een kijkje in de 2x10 melkstal en zagen onder andere een voerrobot aan het werk. Ook werd een recent gebouwde jongveestal bezocht. Daarna ging de excursie verder naar het melkveebedrijf van de familie Van Heesch. Han en Rik van Heesch runnen een groot modern bedrijf met circa 1.000 melkkoeien en jongvee, verdeeld over meerdere locaties. Op het bedrijf wordt gewerkt met Lely-melkrobots en een combinatie van Jersey- en kruislingkoeien. De ondernemers vertelden enthousiast over hun werkwijze, toekomstplannen en de keuzes die zij maken binnen hun bedrijf.

Praktijkvoorbeeld bedrijfsovername

Op zondag volgde het laatste bedrijfsbezoek bij de familie Spruijt. Zij werken

samen op een melkveebedrijf met 950 koeien, waarvan ongeveer een derde Jerseys. Er wordt drie keer per dag gemolken in een 2x32 swing-over melkstal. Tijdens het bezoek vertelden zij over de plannen om het bedrijf binnen drie jaar volledig over te nemen. Daarmee kregen de deelnemers een interessant praktijkvoorbeeld van een buitenfamiliaire bedrijfsoverneming te zien. Na dit laatste bezoek begon de terugreis richting de Achterhoek. De deelnemers kijken terug op een gezellige en leerzame excursie. "Denemarken heeft ons genoeg stof tot nadenken gegeven. Op naar de volgende excursie!", besluit Job enthousiast. 📌

Alle feitjes op een rij

Provinciale AJK:
GAJK

Aantal leden:
+/- 120

Bestuursleden:

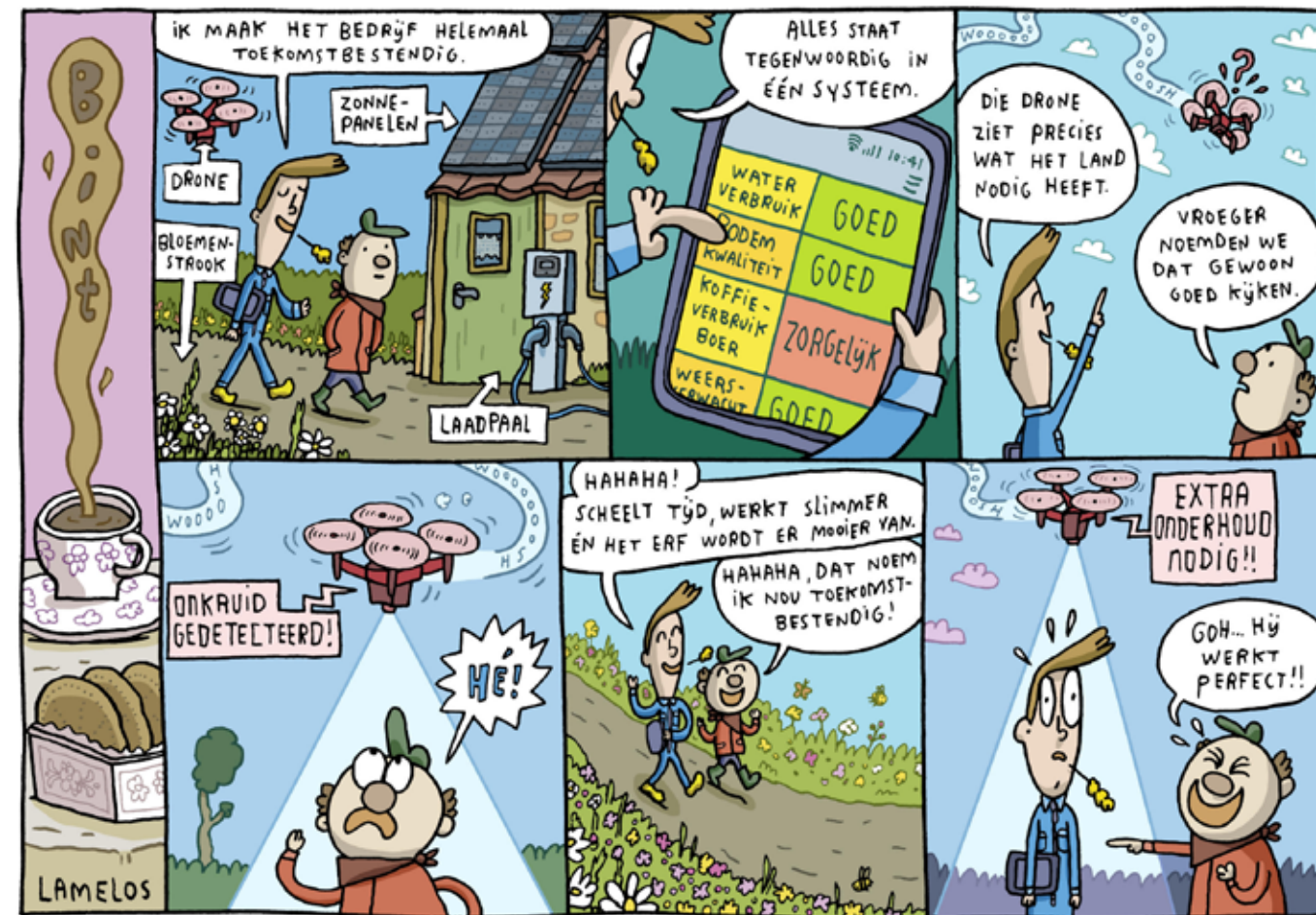
- Martijn Fokkink - voorzitter
- Rens Dieker - 1e penningmeester
- Job Hiddink - 1e secretaris
- Sanne Krebber - vice-voorzitter
- Nick Geven - 2e penningmeester
- Kasper Gosselink - 2e secretaris
- Wietse Bourgondiën - algemeen bestuurslid
- Thijs Hettelaar - algemeen bestuurslid
- Willem Sloot - algemeen bestuurslid
- Julian Westerveld - algemeen bestuurslid

Aantal activiteiten per jaar:
+/- 8 activiteiten

Meest voorkomende sector:
Melkveehouderij

Meer info?

Bezoek de Facebook- of Instagrampagina van AJK Oude IJsselstreek!

Stuur je beste foto in en win de NAJK-overall!

De agrarische sector is natuurlijk de mooiste sector van Nederland en dat mag gezien worden. Maak daarom een foto van jouw lievelingssector, deel deze met NAJK en wie weet steel jij straks de show in een spiksplinternieuwe NAJK-overall!

Hoe werkt het?

- Stuur uiterlijk **zondag 9 augustus 2026** jouw foto in via communicatie@najk.nl.
- Maximaal drie foto's per deelnemer (per inzending per BNDR).
- Je moet natuurlijk wel zelf de maker van de foto zijn!
- De winnaar wordt in de volgende BNDR en op de Facebookpagina van NAJK bekendgemaakt.

Algemene voorwaarden De maker van de winnende foto dient een NAJK-lid te zijn. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd. De prijs is niet inwisselbaar voor geld. De maker van de foto geeft toestemming voor publicatie van de foto door NAJK en vrijwaart NAJK voor eventuele aanspraken aangaande het ingezonden materiaal.

WE HEBBEN EEN WINNAAR!

Maikel Geurts

'Samen kalveren voeren met m'n zoontje van 1,5 jaar oud.'

De NAJK-overall komt zo snel mogelijk jouw kant op.

Gefeliciteerd

We staan voor je klaar

Maak jouw bedrijf klaar voor de toekomst

De landbouw verandert snel. Als agrariër krijg je de komende jaren te maken met belangrijke keuzes. Misschien denk je aan het verduurzamen van je stallen, het omschakelen naar een andere vorm van landbouw, of zelfs het verplaatsen van je bedrijf of juist het overnemen van een bedrijf. Welke richting je ook kiest: een goede voorbereiding is onmisbaar. Dit zijn beslissingen die je niet elke dag neemt. Daarom is het belangrijk op tijd stil te staan bij je mogelijkheden. Zo kun je weloverwogen keuzes maken. Wij helpen je graag om jouw opties beter in kaart te brengen.

Ga naar [rabo.nl/landbouw-transitie](https://www.rabobank.nl/landbouw-transitie) en maak een afspraak.

[rabo.nl/
landbouw
transitie](https://www.rabobank.nl/landbouw-transitie)